

Izhaja vsak dan s jutraj razven
v ponedeljkih in dnevih po
praznikih. Posamezna številka
Din 1[—], tanskoletne 2[—]; me-
sečna naročnina Din 20[—], za tu-
jino 30[—]. Uredništvo v Ljub-
ljani, Gregorčičeva 23. Telefon
uredništva 30-70, 30-69 in 30-71

Jugoslovan

Rekopisov ne vračama.
Oglas po tarifi in dogovoru.
Uprava
v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68.
Podružnica v Mariboru, Alek-
sandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. ček. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 73a

Ljubljana, nedelja, dne 29. marca 1931

Leto II.

Sir Horace Rumbold,
angleški poslanik v Berlinu, ki je napravil de-
maršo pri nemški vladi radi avstrijsko-nemške
pogodbe

Nadškof dr. Jeglič vrnil italijansko odlikovanje

Ljubljana, 28. marca. Ker so italijanske ob-
lasti v Podbrdu na italijanski meji zavrnile
nadškofa dr. Jegliča in oba njegova spremlje-
valca, ki so hoteli v posete k goriškemu vla-
diki dr. Sedeju o priliki 25-letnice njegovega
škofovanja, je nadškof dr. Jeglič vrnil visoko
italijansko odlikovanje red sv. Mavricija in sv.
Lazarja, s katerim je bil odlikovan pred nekaj
leti. Nadškof je poslal odlikovanje z utemeljit-
vijo italijanskemu konzulatu v Ljubljani.

Diplomatska večerja na našem poslaništvu v Sofiji

Sofija, 28. marca. AA. Snoči je jugoslovanski
poslanik Vukčević priredil v poslaništvu diplo-
matsko večerjo, kateri so prisostvovali bolgar-
ski zunanji minister Burov z gospo, angleški,
romunski in češkoslovaški poslanik z gospo,
francoski odpravnik poslov in prvi tajnik jugo-
slovenskega poslaništva Vukčević.

Ustanovitev madjarsko- jugoslovanske trgovske zbornice v Beogradu

Beograd, 28. marca. I. Danes ob 4. popoldne
se je v dvorani beogradskega vseučilišča vršila
ustanovna seja madjarsko - jugoslovanske go-
spodarske zbornice. Na seji je bil izvoljen od-
bor jugoslovanskega dela zbornice sveta. Se-
jo je otvoril dr. Starevič, ravnatelj Jadransko-
podunavske banke. Nato je imel predavanje o
gospodarskih zvezah Madjarske in Jugoslavije
Tibor pl. Kalay, za njim pa dr. Pavlinović, ge-
neralni konzul kraljevine Jugoslavije v Budim-
pešti. Nato se je izvršilo konstituiranje jugoslo-
vanskega dela zbornice sveta. Za predsednika
je bil soglasno izvoljen g. Djuričić, upravnik
državne Hipotekarne banke.

Odnošaji med Poljsko in Nemčijo

Varšava, 23. marca. AA. Dan poroča: Poljski
tisk v komentarjih k vestem iz Königsberga v
vzhodni Pruski pravi, da je isti dan in na isti
seji deželni zbor vzhodne Pruske izglasoval štiri
resolucije, ki so v glavnem naperjene proti Polj-
ski. V prvi resoluciji se zahteva, da se odkloni
trgovinska pogodba s Poljsko. V drugi resoluciji
se zahteva od nemške vlade, da nadaljuje proti-
poljsko akcijo v Svetu Društva narodov v zvezi
z vprašanjem narodnih manjšin. Tretja reso-
lucija je istotako naperjena proti trgovski po-
godbi s Poljsko. Kot argument se navaja, da so
s trgovsko pogodbo s Poljsko ogroženi gospodar-
ski interesi Vzhodne Pruske. Četrta resolucija,
ki so jo predložili komunisti, zahteva ukinitve
plačil po Youngovem načrtu. Listi pravijo, da
za to resolucijo niso glasovali samo komunisti,
temveč tudi Hitlerjevi in socialisti.

Začasna trgovinska pogodba z Romunijo

Bukarešta, 28. marca. AA. Rador poroča:
»Službene novine« objavljajo uveljavitev začas-
nega trgovinskega aranžmana s kraljevino Ju-
goslavijo z dne 26. julija 1930.

Podpis trgovinske pogodbe s Češkoslovaško

Beograd, 28. marca. AA. Jutri ob 12. odpotuje
v Prago k podpisu trgovinske pogodbe med
Češkoslovaško in Jugoslavijo minister za trgo-
vino in industrijo dr. Juraj Demetrovič z gos-
po. Z ministrom bo potoval šef kabineta Boško
Mašić.

Angleška družba za Jugoslavijo
London, 28. marca. n. Tu so osnovali finanč-
no društvo »International Service Corporation«,
ki si je postavilo cilj, da dobi v Jugoslaviji kon-
cesije za gradnjo javnih del.

„Dunajski incident ni v škodo prestižu Francije“

Briandov govor v francoskem senatu - V Berlinu pravijo, da je vlada sprejela an-
gleške zahteve - Na Dunaju ne pričakujejo pred veliko nočjo nikakih novih dogodkov

Pariz, 28. marca. d. V senatu je Briand
odgovoril na neko vprašanje o nemško-
avstrijskem carinskem dogovoru. Začel je
svoj govor z zagotovitvijo: »Če je bil kdo, ki
ga je objava dogovora neprijetno dirnila,
potem je bil gotovo to on sam. Če so v
tem slučaju govorili o brezobzirnosti, po-
tem je moral smatrati, da se to nanaša
nanj, ki se vedno prizadeva, da se izogne
slabemu ravnanju. Navzlic temu je treba
dogodek hladnokrvno proučiti glede nje-
gove politične vsebine. Če dogodek nem-
sko-avstrijskega carinskega dogovora ne
pomeni nadaljevanja dosedanje politike,
naj mu to takoj povedo in ubral bo drugo
pot ter si bo iskreno prizadeval, da na-
pravi kaj boljšega. Dunajski incident ne
more škodovati prestižu Francije.« On
(Briand) je vedno trdno podpiral vse
predvidnostne ukrepe za narodno obram-
bo. »Političnih in gospodarskih pogojev za
eksistenco Nemčije in Avstrije nisem
ustvaril jaz,« je vzkliknil zelo razburjeno
Briand, »temveč versailleska pogodba, to-
da računati smem samo s težavami, ki iz
tega izhajajo.« Z velikim poudarkom je
minister na to izjavil: »Tisti dan, ko se ne
bo več mogoče zanesti na lojalno izpolnje-
vanje mednarodnih obveznosti, bosta pre-
nehala red in vsa varnost v Evropi. Pre-
vidnostni ukrepi iz preteklih let so več ko
enkrat spravili s sveta vojno nevarnost.
Kam bi nas vodila nova vojna, ko pa Ev-
ropa trpi še zaradi razdejanj zadnje vojne!
Nisem noben jurist, temveč sem stal vedno
zvest življenju. Tako vem, da taki dogodki
moža ponižujejo in zmanjšajo njegovo mo-
ralno avtoriteto. Če so možje, ki so tako
delali, vneti za mir, potem ne bi bili smeli
nasprotnikom moža, ki je bil vedno tako
udan miru kakor jaz, stisniti takega orožja

v roke. Toda ta mož je dolžan, da ohrani
popolnoma mirno kri.«
Briand je nato branil svojo politiko in iz-
javil, da se stvar ne sme pokazati tako,
kakor da carinske zveze ne bi mogli vi-
deti že naprej. Način, kakor so tu postop-
pali, se ne more označiti kot dober, kajti
ta način izziva vznemirjenje in nasprotuje
slovesnim dogovorom. »Če ostanem na svo-
jem mestu,« je zaključil Briand, »bom na-
daljeval dosedanje politiko. Upam, da se
da ta zadeva po diplomatski poti rešiti.
Akcijo, ki sem jo začel, bom nadaljeval z
voljo, da pridem do cilja, to se pravi: do-
seči bi hotel od Nemčije in Avstrije, da
ne vztrajata več pri svoji nameri kršiti slo-
vesno prevzete obveznosti.«

Briandov govor so na levici sprejeli z
viharnim pritrdjevanjem, na desnici in v
centrumu pa zelo rezervirano.

Berlin, 28. marca. AA. Tukajšnji poli-
tični krogi sodijo, da velika razburjenost,
ki je prevzela evropsko javnost zaradi ob-
jave avstrijsko-nemškega sporazuma, po
malem pojenjavi in da se razvija ozračje
razumevanja in mirnejšega presojanja.
Prav tako se opaža, da tudi v nemških po-
litičnih krogih položaj mirneje presoja.
Posebno podčrtavajo berlinski politični
krogi, da se Anglija ni solidarizirala s
francosko tezo, nego da si je pridržala
pravico, da samostojno zavzame svoje sta-
vilo. Anglija je, kakor se je pokazalo,
samo to zahtevala, naj Svet Društva na-
rodov pusti pravno stran nemško-av-
strijske pogodbe, in na to je Nemčija, ka-
kor se vidi iz odgovora dr. Curriusa, takoj
tudi pristala. Zato pripisujejo berlinski
krogi velik pomen pisanju današnjega »Ti-
mesa«, ki piše, da ni res, da bi bila kršena

katerakoli mednarodna pogodba. Kar se
tiče grožnje Francije, da bo odpovedala
trgovinsko pogodbo, naglašajo nemški
krogi, da je Francija že prej hotela odpo-
vedati to pogodbo ne glede na nemško-
avstrijsko pogodbo, ker gre trgovinska bi-
lanca med Nemčijo in Francijo vse bolj v
nemško korist.

V tem tonu pišejo vsi nemški listi. Zla-
sti pobijajo verzije, ki so se razširile v
inozemstvu, da je objavljena pogodba sa-
mo en del avstrijsko-nemškega sporazu-
ma, in sicer njegov javni del, dočim tajni
del te pogodbe niti ni bil objavljen.

Dunaj, 28. marca. d. V zadevi namera-
vane nemško-avstrijske carinske zveze ne
pričakujejo pred veliko nočjo nobenih
važnih akcij. Avstrijski zvezni kancelar
dr. Ender je odšel z Dunaja in ostane ne-
kaj dni v Bregencu. Podkancelar in zu-
nanji minister dr. Schober je še zmeraj
bolehen. Razen tega je eden od ministrov
v Rimu, drugi pa v Berlinu. Tudi češko-
slovaški poslanik na Dunaju se mudi na
Češkoslovaškem. Zato ne smemo prihodnje
dni pričakovati nobenih iznenadenj.

London, 28. marca. d. Kakor poroča
diplomatski dopisnik »Daily Herald«, ni-
so do sedaj napravili še nobenih novih
sklepov o nadaljnem stališču Anglije do
nemško-avstrijskega carinskega dogovora.
Tu še vedno niso opustili nade, da bo nem-
ška vlada vendarle sprejela Hendersonov
predlog.

Varšava, 28. marca. AA. Današnji »Ku-
rier Poranik« prinaša članek, v katerem
govori o priključitvi Avstrije k Nemčiji in
poudarja, da je načrt o sporazumu med
Nemčijo in Avstrijo v glavnem zasnovan
Curtius, da bi onemogočil Briandovo idejo
o vseevropski uniji.

Važne razprave na žitni konferenci v Rimu

Nesoglasje glede vzrokov krize žita - »Kruh je izgubil prvenstveno mesto med hranili«
Ruski dumping in konkurenca Amerike - Stališče naše delegacije

Rim, 28. marca. n. V dosedanjih disku-
siji na mednarodni žitni konferenci so se
pojavele razne teze o vzrokih žitne krize
in o načinu, kako bi bilo treba to krizo
rešiti. Poročali so o ukrepih in akcijah
poodinih držav in gospodarske sekcije
Društva narodov za pobijanje tega zla, po-
ročali so tudi o rezultatih konference, ka-
tero je sklicala komisija za proučevanje
evropske unije v Parizu.

Mussolini je v svojem govoru izključil
možnost, da bi bila superprodukcija žita
izzvala krizo. Zagovarjal je potrebo, da
se prideluje žito v izobilju. Po njegovem
mnenju je zmanjšanje konsuma glavni
vzrok krize. Proizvodnja žita je sicer res
narasla, toda prav tako je naraslo število
prebivalcev v svetu. Kruh izgublja svoje
prvenstveno mesto. Nadomestovati so ga
pričele boljše in bolj izbrane jedi, zato

je treba poskrbeti, da se bo žito bolje po-
razdelilo med ljudi in da se bo povečal
konsum njegovih izdelkov.

Francoski delegat Albert Masse je zavzel
nasprotno stališče. Pobijal je tezo o na-
daljnem stopnjevanju pridelovanja žita.
Pridelovanje žita je treba za vsako leto
omejiti. Danes je 17.000.000 ha zemlje več
posejane z žitom kakor l. 1913. Pač pa je
treba povečati konsum žita. Argentinski
delegat Perez je branil Ameriko, katere
žitni pridelki so po vojni najbolj narasli.
Naglasil je, da je na svetovnih tržiščih na-
stal kaos zaradi ruskega dumpinga. So-
vjetski delegat Kričman je označil nadpro-
dukcijo kot vzrok krize, poljski delegat pa
je omenil razne vzroke svetovne žitne
krize.

Nato je nastopil jugoslovanski delegat
dr. Frangeš. V svojem govoru je naglasil

potrebo, da se najdejo čim prej koristne
mere, da se obvlada kriza. Najbolje bi
bilo, da se uvede preferencialni režim za
žito in njegove izdelke. Pri tem je treba
seči tudi po mednarodnem agrarnem kre-
ditu.

Današnja »Tribuna« prinaša nekatere
izjave poljedelskih strokovnjakov. Važnost
mednarodne konference za žito je v teh
izjavah posebej naglašena. Tako je ro-
munski poljedelski minister Madgearu iz-
javil, da se vzroki krize ne morejo natan-
čno določiti. Treba je upoštevati nadpro-
dukcijo in zmanjšanje konsuma, toda so še
drugi razlogi. Treba bo naj evropsko
štev tega problema. Pri tem mora sode-
lovati tudi Rusija, ki v žitni politiki lahko
sodeluje tudi z ostalimi državami v Ev-
ropi.

Strogi varnostni ukrepi v Nemčiji

Zasilna odredba predsednika Hindenburga — Mere proti brez-
božnikom

Berlin, 28. marca. AA. Predsednik Hin-
denburg je na osnovi 48. člena ustave iz-
dal naredbu, ki pooblašča oblasti, da nasto-
pijo z vso strogostjo proti kršiteljem miru
in reda. Naredba prepoveduje shode in de-
monstracije pod milim nebom. Notranji mi-
nister je poslal vsem vladam navodila, naj
zabranijo ateistične shode o Veliki noči.

Berlin, 28. marca. d. Na merodajnih me-
stih opozarjajo na to, da so dali povod da-
našnji zasilni naredbi dogodki zadnjega ča-
sa. Vedno zopet smo morali doživeti, da
so državo in njene organe nekatere osebe
najnikotnejše zasramovale in da so se
dogodila politična nasilja in celo umori, da
so bili drugače misleči žaljeni v svojem
svetovnem naziranju in v svojih čustvih.
Tudi cerkveni krogi so bili v zadnjem ča-
su zelo vznemirjeni po prireditvah in de-
janjih brezbožniških društev. Take vrste
prireditve so bile nameravane tudi za Ve-

liko noč. Zato so se zastopniki katoličanov
in evangeličev obrnili na državnega pred-
sednika za pomoč. V krogih državne vlade
so naziranj, da je sedaj, ko je sprejet v
državnem zboru državni proračun, ki pred-
stavlja osnovo za državno eksistenco in za
potrebe gospodarstva, potrebna tudi ure-
ditev notranje-političnih stvari. Država in
dežele morajo storiti vse, da se ustvari red
in da politično življenje v Nemčiji najde zo-
pet pot nazaj do oblik, ki so vredne kul-
turnega naroda.

Odhod madjarskega zuna- njega ministra iz Rima

Rim, 28. marca. AA. Snoči je odpotoval v
Budimpešto madjarski minister za zunanje za-
deve grof Karoly. Na postaji so se od jega po-
slovlili zastopniki zunanega ministrstva in ma-
djarskega poslaništva.

Naredbe vojnega ministra

Beograd, 28. marca. I. Po naredbi vojnega in
mornariškega ministrstva sta nameščena pri le-
karni stalne vojne bolnice III. armijske oblasti
poročnik Felser I. Franjo, pri lekarni jadranske
stalne bolnice pa poročnik Sturm I. Emil. Do-
voljenja za poroko pa je dobil kapetan II. raz-
reda Stefanović Predrag, ki se poroči z gđc. Mi-
roslovo, hčerko Viktorja Kunea iz Ljubljane.

Balkanska federacija in Bolgarija

Sofija, 28. marca. AA. Bolgarska agencija po-
roča: Nacionalni odbor bolgarske sekcije bal-
kanske federacije povodom vesti, razširjenih v
inozemskem tisku o nepopustljivem zadržanju
bolgarskega nacionalnega odbora glede vpra-
šanj, ki so na dnevnem redu druge balkanske
konference v Carigradu, smatra za svojo dolž-
nost, da odkrito in kategorično demantira te
vesti, ki krožijo v inozemskem tisku. Odbor iz-
javlja, da izdeluje edino on razne memorandu-
me, ki jih bo predložil odboru dvanaestorice, ki
pripravlja bodočo konferenco. Bolgarski nacio-
nalni odbor stoji odločno na strani ideje sode-
lovanja in sporazuma balkanskih narodov po-
tom odstranitve vseh ovir, ki nasprotujejo temu
sporazumu.

Nemci segajo zopet po slovenski zemlji

Obširno so že poročali slovenski listi o članku univ. prof. Maullu v nemški znanstveni reviji Geopolitik, v katerem članku se zahteva za nemstvo ne le samo vso slovensko štajersko, temveč vse ostalo slovensko ozemlje z nekdanjo Kranjsko vred.

Na prvi pogled se nam zdi vsa reč bedasta in je tudi v resnici za nas in naše stališče. Če pa razmislimo stvar podrobneje in si predložimo dejstvo, da imajo Nemci do skrajnih možnosti organizirano skrb za nemstvo izven Nemčije in Avstrije, da imajo v evidenci domala vsakega nemškega človeka izven meja svoje domovine, da imajo za vse to ogromen aparat, ki ga obilno financira nemška državna blagajna in pa posamezniki, potem pa se nam ta reč ne sme zdeti tako smešna in brezpomembna. Ne smemo se izgovarjati: »Kaj pa hočemo? Saj proti tolikemu številu itak nič ne moremo. Sicer pa: Kdo bo pristal na to nemško zahtevo? Nazadnje bodo vprašanje rešili bajoneti.« Ze res, ampak za bajoneti pridejo mirovne konference, ki so po navadi močnejše kot vsi bajoneti.

Ta naša ravnodušnost in malodušnost nam je Slovincem že ogromno škodila. Taka jalova tolažba utegne biti kdaj Slovincem tudi kulturna in politična smrt.

Kaj torej storiti?

V prvi vrsti je treba vzgojiti naše obmejno ljudstvo k večji narodni zavesti, osrednji del ljudstva in inteligenco pa zbuditi iz narodne mlačnosti in zaspanosti ter mu vcepiti smisel in zanimanje za narodnostne boje naših obmejnih krajev, ki v resnici trajajo dolbe, čeprav pritajeno, zato pa tembolj nevarno.

Ko sem pred dvema letoma hodil po našem Kozjaku, ki sem ga že prej, zlasti glede narodnostnih bojev, precej poznal, sem videl, da se tam v narodnostnem oziru ni dosti spremenilo. Šole so pač slovenske, tu pa tam životari še kakšno društvo. To je vse! — Nemci so prva leta po vojni izza meje požurjeno gledali, kaj bo pri nas. Ko so videli, da vse spi svoje nezvdrano spanje, pa so pričeli polagoma prihajati na našo stran v vas najprej k svojim nemškimi in nemškutarskim bratcem, kmalu pa tudi k svojim starim slovenskim somišljenikom. Tako je bil napravljen most, ki se je zmeraj bolj širil in krepil. In danes hodijo sem nemški turisti iz vseh obmejnih krajev, zlasti pa iz Gradca, ter predejo tu svoje drobne in skrite niti med našim ljudstvom in ga tako z raznimi obljubami in s svojo prijaznostjo pridobivajo zase. V vsem pasu od Sv. Urbana nad Mariborom pa do Remšnika nad Marenbergom je tako. Skoraj na vsak korak sreča nemškega turista — slovenski in nam precej bele vrane. Od precej redkih, zavedno slovenskih ljudi tam gori pa sem zvedel, da Nemci tajno agitirajo za Avstrijo. Vse te niti pa vodijo v Gradec, kjer je prvo, dobro organizirano središče za agitacijo nemštva po naših krajih. To središče vodijo Nemci iz Rajha.

Takšna je torej slika naše severno-slovenske meje. In tega se po večini ne zavedamo. Ako torej gledamo Maullov članek s te strani, nam pač ne more biti več vseeno. Zato je naša nujna dolžnost, da se zganemo in tudi mi organiziramo skrb za svoje severno slovenstvo, vsaj za tisto, kolikor ga je v naši državi, da ne bomo res nekoč presenečeni. Razvoj slovenskega turizma ima v teh krajih in zlasti v te kraje svojo veliko narodno vlogo.

Kar se tiče druge Maullove trditve, da je vse slovensko ozemlje, tudi Kranjska, nemško kulturno ozemlje, pa jo Slovenci resda navidez precej potrjujemo. S svojim servilizmom in večnim hvalisanjem samo nemške kulture, češ, samo ta je na vrhuncu, smo to očitane tudi zasluzili. In Maull je najbrž to svojo trditev izrekel celo na podlagi statistike, ker je lahko dognal, da kupujemo Slovenci ogromne množice nemških knjig, mnogoveč, kot nam je za znanstveno in sploh kulturno delo potrebno. Domače knjige ne gredo v kup, nemške pa nič koliko, celo najrazličnejši šund.

Kako Nemci umetno širijo ta svoj »Kulturboden« po Slovenskem, nam lepo dokazujejo razne nemške potovalne igralske in druge družbe, včasih celo zelo neumetniške stopnje (spomnite se le na gostovanje dunajske opere!). K takim predstavam derejo Slovenci kot nori, kar je znanstven dokaz za našo narodno in kulturno zavesl.

Tudi razni »burši«, ki jih ob vsakih počitnicah, pa tudi izven njih, vidiš v Ljubljani, ko ti po raznih hišah s svojim »heilanjem« in »jodlanjem« beračijo od naših ljudi denar, imajo zvečine samo ta namen, da širijo pri nas nemško kulturno misel.

Še nekaj je, s čimer delamo Slovenci tudi viden nemškega kulturnega in jezikovnega ozemlja. To je uporaba nemščine v trgovskem svetu. Vsi naši trgovci si dopisujejo z nemškimi trgovci samo nemški. Izgovor, da Nemec ne zna slovensko, tukaj ne velja. Naj se je pa nauči, ali pa vzame za svojega korespondenta Slovence, če hoče pri nas zaslužiti denar. Dosti je brezposelnih in sposobnih, ki bodo po svoj kruh radi šli tudi v tujino. Le če bi slovenski trgovci hoteli govoriti samo slovenski, potem bi nemški trgovski agent pri nas nič ne opravil in moral bi ga nadomestiti Slovenec, ki bi tako zopet imel svoj kruh. Vidimo pa ravno obratno razmere. Slovenski trgovski potnik strada, po domovini pa nam ponuja razno nemško blago nemški agent, slovenski trgovci pa

Razveseljiv napredek naše plovbe na Jadranu

Novi vozni red uvaja znatno potenciranje in zboljšanje prometa

Beograd, 28. marca. AA. Z novim voznim redom se je znatno razširila plovba na Jadranu za leto 1931. Posebno bo narasla obalna plovba. Posamezne družbe so si nabavile nove ladje, ali pa so po dogovoru uvedle tudi nove potniške proge.

»Jadranska plovdba« si je nabavila razkošni parnik »Prestolonaslednik Petar«, s katerim bo opravljala službo na progi Sušak-Kotor. Razen tega je dobila dva manjša parnika, ki bosta vozila med Sušakom in Rabom in na brzi progi Split-Metković.

Dubrovačka plovdba si je nabavila brzi parnik »Šipan«, družba »Boka« pa postavi

v promet nov parnik za novo progo med Dubrovnikom in Boko Kotorsko.

Pri izdelovanju novega voznega reda so posebno pazili na to, da se izboljša potniški promet in da se zadosti vsem potrebam, ki jih nalaga promet in ki jih zahtevajo posamezna mesta na obali in na otokih.

Po novem voznem redu bo »Jadranska plovdba« prevozila 1.079.133 morskih milj, to je za 49.411 morskih milj več kakor lani. Parniki »Dubrovačka plovdba« pa bodo prevozili 202.104 morske milje ali 10.811 morskih milj več kakor lani, parniki družbe »Boka« pa 134.940 morskih milj, to je 6.800 morskih milj več kakor lanske leto.

Zborovanje delničarjev Privileg. agrarne banke

Beograd, 28. marca. 1. Danes se je vršilo prvo letno zborovanje delničarjev Privilegirane agrarne banke v domu Zveze uradniških zadrug. Na zborovanju se je zbralo mnogo ljudi. Vlado je zastopal poljedelski minister dr. Stanko Šibenik. Kot člana uprave sta bila prisotna ministri dr. Srški in inž. Dušan Serbec, kot vladni komisar je nastopil g. Božić. Zborovanja se je udeležil tudi guverner Narodne banke g. Bajloni.

Ob 9. uri je otvoril zborovanje predsednik upravnega odbora dr. Marković s krajšim pozdravnim govorom. Dejal je, da je pričela PAB posloovati v času težkih razmer. Padec žitnih cen je otežil življenske pogoje posebno poljedelcem. Bila je nujna potreba, da se ohranijo gospodarske prilike. S tem namenom se je organizirala po inicijativi Nj. Vel. kralja ta močna gospodarska ustanova. Tedaj so prisotni vstali in vzklikali kralju.

Dr. Marković je nato predlagal, da se Nj. Vel. kralju kot prvemu inicijatorju PAB pošlje ta pozdravni brožav:

»Delničarji Privilegirane agrarne banke, zbrani na svojem prvem rednem zborovanju, so presrečni, ko vidijo, da so ostvarjeni plemeniti in zvišeni naporu Vašega Velikanstva. Z ustanovitvijo te vsemu jugoslovanskemu poljedelstvu narodu koristne ustanove in da je njeno delo obrodilo dober sad. Kot izraz svoje globoke hvaležnosti, ljubezni in neomajne udanosti kličemo: Živel Nj. Vel. kralj Aleksander I, živel njegov kraljevski dom! Predsednik dr. Bogdan Marković.«

Čitanje te brožavke so vsi prisotni poslušali stoje in spremljali z vzklikanjem Nj. Vel. kralju. Nato je dr. Marković predčital se brožavko za ministrskega predsednika, generala Petra Živkovića.

Ko so sprejeli obe brožavki, je predsednik prešel na dnevni red. Izbrali so tajnika, tri skrutinatore in overovalca zapisnika. Na dnevnem redu je bilo najprej čitanje poročila o poslovanju PAB. Ker je uprava izdala še prej tiskano poročilo in ga porazdelila med delničarje, je zbor sprejel predlog, da se poročilo ne čita, temveč da se takoj načne diskusija. Po izčrpnih diskusijah, pri kateri je sodelovalo mnogo delničarjev, je prišlo na vrsto poročilo nadzornega in upravnega odbora, ki ga je zbor soglasno sprejel. Ker sta bila s tem upravnimi in nadzorni odbor razrešena svojih funkcij, je predsednik upravnega odbora dr. Marković sporočil, da so vodili točen zapisnik o govorih na današnjem zborovanju. Upravni odbor bo na svojih prvih sejah proučil predloge, ki so jih stavili pojedini govorniki in bo sklepal, da li se realizirajo v skladu s potrebami in interesi naših poljedelcev.

Zatem je dr. Marković obvestil delničarje, da je kraljevska vlada imenovala v upravni odbor ministra dr. Milana Srškića in dr. Stanka Šibenika ter dr. Otona Frankeša. Ostale tri člane pa mora izvoliti zbor, prav tako mora zbor izvoliti 5 članov nadzornega odbora. Finančni in poljedelski ministri sta po zakonu imenovala v nadzorni odbor gg. dr. Nikola Kostrenčiča in Franja Ivaniševića. Poročilo dr. Markovića o novih članih upravnega in nadzornega odbora, ki jih je imenovala vlada, so vsi prisotni z navdušenjem sprejeli in odobrili.

Nato so se vršile volitve ostalih članov upravnega in nadzornega odbora. V upravni odbor so bili izvoljeni gg. Vojin Djuričić, upravnik Državne hipotekarne banke v Beogradu, Karlo Kovačević, član uprave Osrednje zveze hrvatskih seljaških zadrug iz Zagreba in Dobroslov Tomasević, član glavne uprave zveze srbskih poljedelskih zadrug iz Beograda, v nadzorni odbor pa gg. Vlada Savić, predsednik zveze srbskih poljedelskih zadrug iz Novega Sada, Šajnović.

Že lomi toliko nemščine, da se ž njim za silo zmeni.

Pa tudi po stalnih trgovskih in zlasti industrijskih obratih imamo vse polno Nemcev, ki nam niso prav nič potrebni in oddajajo domačim kruh ter se rogajo nam samim. Že časniki so poročali o takih primerih, pa zaman.

Naša krepka narodna zavest je tista moč, ki nam more tukaj pomagati in tuje vcepiti spoštovanje do nas. Odločnosti je treba k temu!

Vse to in še drugo so sama dejstva, ki jasno govorijo, da je Nemcem upravičeno lahko zrasel greben, da se upajo tako javno nastopati proti nam in nas kratko smatrati za del svojega kulturnega in celo narodnega območja.

Proti temu bi nam dobro rabila poglobitev v lastno narodno in kulturno individualnost, ki naj bi nam budila krepko narodno zavest. Budno je treba stati na straži! To nam izpričuje vedno pogostejše zahteve nemških državnikov po reviziji mirovnih pogodb. Nemci so več kot deset let pridno zbirali najrazličnejši material za svoje narodne manjšine. Pazimo, da ne bomo kdaj presenečeni! Dolžnost vsakega zavednega Slovence je, da je vedno pripravljen.

Zapomnimo si samo eno: Klin se izbije s klinom! Proti nemški organizaciji in gonji moramo imeti uspeh samo naša organizacija. Dr. — ič.

ravnatelj Narodne banke v pokoju iz Beograda, Mihajlo Čotić, glavni inspektor državne hipotekarne banke iz Beograda, Djordje Matejić, upravnik »Vračarske štedionice« iz Beograda in Joahim Kunjašić, ekonom s Korčule. Zbor je z akklamacijo sprejel predloženo listo in predsednik upravnega odbora dr. Marković je zaključil zborovanje. Zahvalil se je vsem prisotnim za sodelovanje in naglasil, da bo upravni odbor PAB tudi v bodoče razvijal vse svoje sile, da pospeši poljedelstvo in izboljša položaj našega kmeta.

Sreski načelnik dr. Ogrin v Tuhinjski dolini

Kamnik, 26. marca.

Na praznik 25. t. m. je posetil Tuhinjsko dolino sreski načelnik iz Kamnika g. dr. Fran Ogrin, da izroči pred kratkim prispela odlikovanja in po nalogu kr. banske uprave polizve o željah in težavah prebivalcev v kulturnem in gospodarskem oziru. Zastopniki občin in občani so se sestali z načelnikom sreza, da mu odkrito potožijo vse nadloge in težave Tuhinjske doline.

V uvodnem govoru je g. sreski načelnik razložil namen svojega prihoda ter orisal veliko delo, ki ga vrši kraljevska vlada po manifestu Nj. Vel. kralja za pomirjenje in napredek naše države. Omenil je glavne vzroke današnje splošne svetovne gospodarske krize, govoril o brezposelnosti v drugih državah v primeri z našo državo ter orisal glavne smernice gospodarske politike, ki jo zasleduje naša država s takozvanimi agrarnimi konferencami. Dotaknil se je na kratko glavnih gospodarskih težav Tuhinjske doline. Železnica, za katero so bili pred kratkim odposlani zadnji načrti na pristojno mesto, bi bila neprecenljive važnosti za gospodarski napredek in industrializacijo Tuhinjske doline, ki ne bo prezrta tudi pri elektrifikaciji Dravske banovine. Izboljšal se bo cestni promet s tem, da se bosta klanca Kozjak in Gavran znižala, odnosno cesta izpeljala okrog hriba itd.

Nato je g. sreski načelnik razpravljal z navzočimi o težki gospodarski krizi, ki tudi Tuhinjski dolini ni prizanesla. Vsi so bili mnenja, da je temu v največji meri krivo to, da svojih glavnih gospodarskih produktov: lesa in živine ne morejo spraviti v denar ali pa le za tako nizko ceno, da z njo niso kriti niti režijski stroški. Les je bil Tuhinjsčanom nekdanji glavni vir dohodka, danes pa mu je cena tako padla, da ga morajo prodajati za naravnost smešno ceno, ako ga hočejo spraviti v denar. Prosijo g. sreskega načelnika, naj bi se taksa na sečnjo odpravila ali pa vsaj pobirala od prodanega, ne pa od posekanega lesa. Tudi od živine Tuhinjeci nimajo več dohodka. Režijski stroški so visoki, cena pa vedno nižja. Po večkrat mora živino gnati na sejem predno jo prodajo, vsakokrat pa morajo vzeti nov živinski potni list in plačati takso. Taksa naj bi se po možnosti znižala, za drobnico in prašičke pa odpravila. S povzdigo sadjarstva bi se našel nov vir dohodka. Določil naj bi se izbor sadnih vrst, ki uspevajo v teh krajih. Z napeljavo elektrike, z gradnjo vodovodov in cest bi bilo ljudstvu precej pomagano.

Predlagali so, naj bi se v bodočem državnem proračunu odpravil kuluk in znižale doklade za šolstvo, ki najbolj obremenjujejo proračune naših občin. Tudi zgradarina in zemljarina sta previsoki, radi določil. Predlagali so nadalje, naj bi se ustanovile občinske zavarovalnice, ker plačujejo letno nad 50.000 Din zavarovalnine in podpirajo s tem celo italijanske zavarovalnice. Zavarovala naj bi se tudi živina, poljski pridelki, a kaj ko ni denarja.

Združitev občin povzroča nekaterim velike preglavice, ker so vasi tu oddaljene po več kilometrov. Problem je res težaven in ga bo treba temeljito proučiti.

Omenili so tudi sledeče zanimivo dejstvo: V kamniškem okraju je nad 400 družin, ki imajo več kot 9 otrok. Tudi v Tuhinjski dolini jih je izredno veliko in vsi bodo oproščeni plačevanja davkov. Zanimivo je pri tem, da so prav ti najprejemnejši v celi dolini.

V Tuhinjski dolini je danes veliko povpraševanje po delu. Ker je lesna trgovina v zastoju, so ostali brez dela vsi oni, ki so bili zaposleni pri sekanju in tesanju lesa. Gostilničar in trgovec g. Viktor Engelman je prosil g. sreskega načelnika, naj ne pozabi Tuhinjske doline, ako se bo kje pričelo kakšno delo, n. pr. gradnja Luške ceste. Zdravi, krepki fantje prihajajo vsa dan s prošnjami, da bi bili sprejeti k železnici, orčnikom itd. toda odgovori so večinoma negativni, ker je prosilcev mnogo več kot pa razpoložljivih mest.

G. sreski načelnik je pozorno poslušal želje in prošnje posameznih govornikov ter si jih točno zabeležil, da poroča o njih na merodajnem mestu. Obljubil je, da bo storil vse, kar bo v njegovi moči, saj se oblasti zavedajo dolžnosti, da se težko gospodarsko stanje kolikor mogoče omili. Seveda, čez noč se to ne da napraviti. Pomagajmo si tudi sami, ustanavljajmo zadruge, v slogo je moč, napredek.

Nato je g. sreski načelnik razdelil odlikovanja, ki so pred kratkim prispela kot znak priznanja za dolgoletno delo v blagor sobčanov in cele Tuhinjske doline. Prejeli so: Kališnik

Jožef, bivši župan v Potoku, Osolnik Ivan, župan v Hrušovki in Pavlič Franc, župan v Smartnem red Sv. Save V. razreda, Resnik Janez iz Troletnega vena in Berlec Alojzij iz Zgornjega Tuhinja s srebrno kolajno za državljanske zasluge.

V imenu vseh odlikovancev je izrekel zahvalo g. Engelman, ki se je tudi zahvalil g. sreskemu načelniku za njegov poset in za odkrite besede tolažbe in vzpodbude v teh težkih dneh gospodarske krize. Izrazil je tudi željo, da jih g. sreski načelnik kmalu zopet obišče, da se še tako prijateljsko in poglobljeno pomenijo o vseh perečih vprašanjih, ki tarejo lepo, toda revno Tuhinjsko dolino.

Predavanje bogoslovne akademije

Pretekli petek je predaval univ. prof. dr. Franc Lukman o temi »Blagoslov ognja in velikonočne sveče«. G. predavatelj je razložil pomen obredov in njih zgodovinski razvoj.

Velika sobota je bila v začetku aliturgična. Obredi, ki jih imamo zdaj, so se šele pozneje razvili. Današnji obred, ki se vrši na veliko soboto, je v glavnem razdeljen na tri dele: blagoslov ognja in velikonočni spev, obredne molitve in blagoslov krsne vode.

V soboto zjutraj ukrešejo ogenj in mašnik ga blagoslovi med obrednimi besedami. Nato sledi blagoslov peterih zrn kadila. Mašnik se preobleče v belo in gre k tako zvanim triroglim k oltarju. V začetku v sredi in na koncu pa zapoje: huč Kristusova. Pri oltarju bere velikonočni slavošpev, ki ima dva dela. Prvi del vabi vse stvarstvo in cerkev, naj proslavi ta dan, drugi del pa blagruje krivdo, ki je rodila takega odrešenika, sledi slavošpev velikonočne sveče.

V 8. stoletju v Rimu se niso poznali prižiganja ognja, v frankovskem kraljestvu so ponekod že izvrševali ta obred.

Velikonočni spev pri blagoslovlitvi sveče poznamo že v 4. stoletju v Gornji Italiji. Vsebinska je bila proslava božjih del, stalnega formularja ni bilo. Zato se je večkrat zgodilo, da je hotel dijak razkazovati svojo zgodovinsko umetnost in je pridal kar cele odstavke. Tako so tam, kjer se opevalo čebele, vrinili več verzov iz Virgilijevih »Georgic«.

Kdo je avtor tega velikonočnega speva? Na to vprašanje dobimo navadno le legendarne odgovore. Sv. Avgustin in sv. Ambrozij sta dve legendarni osebi. Na mestu, kjer se blagruje Adamov padec, se posebno misli na sv. Ambrozija.

V 11. stoletju je nastal običaj, da so vtikali kadilna zrna v velikonočno svečo v obliki križa.

Velikonočna sveča ima mesto na evangelijski strani in se prižiga do vnebohoda.

Novi republikanski izgredi na Španskem

Madrid, 28. marca. AA. Iz raznih španskih mest poročajo o novih izgredih. V Madridu se je zbralo pred medicinsko fakulteto 2000 delavcev. Odtod so hoteli k notranjemu ministru, da bi zahtevali občo amnestijo. Izgrednike je razpršilo redarstvo, ki je pri tej priliki aretiralo mnogo demonstrantov.

V Valenciji so se dijaki in redarji medsebojno obstreljevali. Dijaki so se polastili univerze, ki so jo oblasti zaprle.

Tudi v Barceloni so bili spopadi med dijaki in redarji, ker so dijaki hoteli preprečiti tramvajski promet.

V Sevilli je moralo redarstvo dvakrat razpršiti delavske demonstrante. Med pretepom je bilo več oseb ranjenih.

Madrid, 28. marca. AA. Generalni poročnik-Burqueto je objavil večeraj manifest, v katerem pravi, da so sedanji nemiri v Španiji nastali, ker se niso popravile krivice, ki jih je zagrešila diktatura Prime de Riverre. General nadaljuje, da je obnove diktature v Španiji izključena in da bo pustil aretirati vsakega generala, ki bi kaj takega poizkusil. Vladni krogi smatrajo generalov proglas za hudo kršitev vojaške discipline. Ni še znano, kaj bo storil v tem primeru vojni minister Berenguer.

Glavna letna skupščina SKJ

Beograd, 28. marca. 1. Jutri dopoldne se bo v dvorani zveze nabavljalnih zadrug vršila glavna letna skupščina Zveze Škola kraljevine Jugoslavije. Skupščini bodo prisostvovali tudi za stopniki češkoslovaškega šolstva, tako gosp. Krejči, prosvetitelj češkoslovaške šolske zveze, in njen podstarejšina Stepanek. Razen tega se udeležijo skupščine 168 delegatov Sokola iz vse države.

Povratek ljubljanskega župana

Beograd, 28. marca. 1. Nocoj ob 19.35 je odpotoval v Ljubljano ljubljanski župan dr. Dimko Puc, ki se je mudil v Beogradu zaradi poslovljubljanske občine.

Stanje rek

Beograd, 28. marca. AA. Hidrometrični odsek hidrotehničnega oddelka gradbenega ministrstva objavlja: Donava od Passava do Bratislave pada, od Komorna od Novega Sada raste, od Zemuna dalje pada — Drava od Maribora do spodnjega Mohanjca pada, od Osijeka dalje raste. — Tisa od Sente do Tita pada, Sava v vsem toku pada.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 28. marca. d. Večerna vremenska napoved meteorološkega zavoda za jutri: Severne Alpe: Od časa do časa oblačno, nagnjenje k manjšim padavinam, padec temperature, živahni vetrovi iz severne smeri. Južne Alpe: Oblačno, brez bistvenih padavin, padec temperature.

Notranja osamosvojitev in ljudsko štetje

Kot resen memento za letošnje ljudsko štetje je v marčni številki »Ljubljanskega Zvonca« opozoril prof. Anton Melik, da nam s severa zopet strežejo po življenju. V znanstveni reviji »Zeitschrift für Geologie«, ki jo vodijo možje, ki stoje na zelo odgovornih mestih, je objavljen revizijski program, ki zahteva, da se državna meja prestavi brezpogojno v sredo slovenske Štajerske na Boč in Konjiško goro, češ da bivajo severno od tod nemški misleči Slovenci poleg pravih Nemcev v jezikovnih otokih. Za ostalo slov. Štajersko pa se zahteva plebiscit, češ da je poseljena z Nemcem prijaznimi Slovenci. Enako naj se celo preizkusi narodna volja v drugem glasovalnem pasu, na Kranjskem. Gre tedaj za nič manj ko da se Slovenci zbržejo s politične karte in območja in možnosti samosvojega kulturnega udejstvovanja.

Slovenci smo v svoji poštenosti, dobrodušnosti in spravljivosti mislili, da so po vojni odnošaji med Slovenci in Nemci dokončno urejeni. Ko smo dosegli svoj skromni prostorček pod solncem in so se po brezprimernih žrtvah svetovne vojne postavile nove oblike političnega udejstvovanja, smo bil uverjeni, da je konec barbarske dobe, ko je sosed stregel sosedu po življenju. Zdaj pa vstaja pred nami nova nevarnost, da se povrnemo v stare brutalne nacionalne borbe.

Ako stremi nemška nacionalistična politika k plebiscitu, je razumljivo, da bo z vsemi sredstvi delala na to, da se utrdijo stare nemške postojanke sredi slovenskega prebivalstva, da se »nemško mislečim« in »Nemcem prijaznim« Slovincem ohranijo kulturne vezi z nemštvom ter vzdržuje in utrjuje za revizijo potrebna mentaliteta. Gostovanje pevskih društev (Sängerknaben v Slovenjgradcu), gledaliških odrov (demonstrativen obisk pri Tegerseerjih v Ljubljani), filmi itd. dobijo s tega vidika posebno vlogo in pomen. Ali smo nasproti temu mi kdaj poskusili nastopiti s slovenskimi deli v strnjem slovenskem delu avstrijske Koroške? Na Koroškem nihče ne misli resno na spoštovanje slovenskih etničnih in kulturnih pravic, dočim se istočasno zahteva za peščico Nemcev, razsejanih med pol milijona Slovincem na Štajerskem, plebiscit.

In ker se ne more resno operirati s to peščico Nemcev, se je izmislil in postavil pojem nemških kulturnih tal ter se povzdignil za nacionalni program: kjer se pozna učinek nemškega dela, organizacije in duha, tam so nemška kulturna tla, do katerih ima nemški narod tudi politično pravico. Zemlja, katero že tisoč let brani in obdeluje slovenski kmet, v katerih domovih živi vedno slovenska govorica kot materin jezik, naj bo zato, ker so mu svojčas delili pravico nepovabljeni nemški graščaki, za katere je naš kmet in delavec garol, pozneje pa vsiljena nam nemška gosposka, ta z našim znojem in krvjo prepojena zemlja naj bodo zato nemška kulturna tla? Radi par nemških družin in peščice nemških kmetov, ki jim je ustvaril nemški odnos avstrijski upravni režim in gospodarski pritisk in ki se še v 10. letih po prevratu niso vrnili k zatajeni materi, si nemški šovinisti laste slovensko ozemlje in zahtevajo plebiscit celo na Kranjskem! Zal ta reakcijska mentaliteta ni osamljena in omejena na par šovinističnih glav, temveč ima po Sloveniji mnogo privrženec. Neopaženo se vzdržuje in neti po nešteto drobnih pretokih, knjigah, časopisih, filmu, osobito pa pod vplivom nemškega kapitala.

Ali se ob takem stanju zavedamo, kolika nevarnost nam preti pri ljudskem štetju, osobito na Štajerski in naši severni meji? Razmere v mnogih naših mestih v tem delu, kjer prevladuje vpliv nemškega kapitala, se od prejšnjega niso dosti spremenile. Zadnje volitve v skupščino leta 1927. so izkazale za oficijalno nemško listo ponekod po 100 glasov, dasi je splošno znano, da je tam samo par nemških družin. Poleg pravih Nemcev, ki jim nihče neče kratiti njih pravic, prebiva v mestih še cela vrsta meščanov, ki se še niso otresli misljenja izpod bivše avstrijske oblasti in se še danes, dasi so Slovenci in se v vsakdanjem običajanju poslužujejo izključno slovenskega jezika, prištevajo k Nemcem. Le tako je bilo mogoče, da se je pri zadnjem ljudskem štetju našlo po nekaterih krajih, kjer je vpliv nemškega kapitala posebno močan, toliko Nemcev, čeravno bi se prave Nemce lahko preštel na prstih ene roke. Bati se je, da se bo to zgodilo tudi pri letošnjem popisu 1. aprila. Poleg nemoralnosti, ki tiči v nemškutarstvu, obstoji tudi nevarnost za državo in naš narod, ker bi se po popisu dobilo 30 otrok, ki bi bili izkazani, da se poslužujejo nemškega materinega jezika in bi Nemci v takih krajih zahtevali nemško šolo, kar bi bilo naravnost absurdno, ker se dejansko niti desetinka teh otrok ne poslužuje nemškega materinega jezika.

Določilo § 9. zak. o popisu prebivalstva sicer nalaga vsakomur dolžnost, da pove resnico o vsem, kar bo ob popisovanju vprašan ter nalaga v § 11. vsem, ki podajo neresnične izjave, denarno kazen od 10 do 500 Din ali zapor od

1 do 20 dni poleg povrnitve morebitne škode. Pravica in dolžnost popisovalcev je, da opozorijo stranke na to določilo tudi pri izjavi o narodnosti in materinem jeziku, ne da bi se seveda nanje izvajal kak pritisk. Zato je potrebno, da bodo popisovalci v takih krajih ljudje posebne avtoritete, odločnosti in takta ter popolnoma neodvisni, sicer bodo podatki ljudskega štetja ravno nasprotje pravega stanja, pravici v posmeh in v našo škodo — bodo le verno zrcalo, kako malo smo se še notranje osamosvojili.

Prof. dr. Franc Perne - sedemdesetletnik

Ljubljana, 28. marca.

S čutom hvaležnosti se spominjamo danes vsi učenci sedemdesetletnega jubileja svojega nekdanjega veroučitelja na I. državni gimnaziji v Ljubljani. Bilo je v letu 1916, ko smo bili v 5. gimn. razredu in je vstopil prvo uro veroučitelj v razred današnji jubilar — prečastiti gospod dr. Fran Perne. Rahlo se je priklonil, posedli smo v klopi in pričel je s predavanjem. Niso bila to navadna predavanja, bila so globoka, filozofska, da jih je bilo z zanimanjem in veseljem poslušati. Saj je bil gospod profesor na vseh poljih doma. Zlasti pred počitnicami nam je prinesel marsikatero zanimivo knjigo, katero smo skupaj čitali, nakar nam je dodal svoje komentarje, ki so vzbudili občudovanje celega razreda. Z nami dijakci je bil najboljši in najskrbnejši vzgojitelj, kdor bi o njem mogel kaj slabega reči, bi mu storil največjo krivico. Pri profesorskih konferencah se je vedno zavzel za nas in marsikomu je pomagal do napredovanja v višji razred. Ko smo se leta 1922 po končani osmi šoli poslavljal od svojega dobrega in ljubeznivega profesorja, nam je dal obilo lepih nauk na življensko pot in s solzami v obeh je bilo naše slovo.

Današnji jubilar se je rodil 28. marca 1861 v vasi Povlje pod Storžičem v trdi kmetijski hiši. Kot talentiran deček je po dovršeni osnovni šoli vstopil v gimnazijo, kjer je bil vedno odličnjak, nato pa odšel študirat teologijo in postal leta 1887 mašnik. Svoje študije je nato nadaljeval in postal leta 1895. doktor teologije. Tega leta je prišel na gimnazijo v Kranj kot profesor verouka in ostal tam do leta 1914. Nato je prišel v Ljubljano na prvo državno gimnazijo, kjer je služboval do svoje upokojitve leta 1926. Leta 1913 je postal častni konsist. svetnik, ob upokojitvi pa ga je Sv. Vel. kralj Aleksander odlikoval z redom Sv. Save III. stopnje.

Odličnemu pedagogu in narodnemu svečniku želimo njegovi učenci ob 70-letnem jubileju obilo zdravja in na mnoga leta. Hvaležni učenci VIII. razr. I. drž. gimnazije leta 1922. — I. H.

Garnizija v Novem mestu

Menda 1882. leta je dolenska prestolnica izgubila svojo garnizijo lovškega bataljona in prošli četrtek je po skoro petih desetletjih pod povsem drugimi razmerami spet dobila. Meščani vedo to ceniti in k dopoldanskemu vlaku se je nabralo na kolodvoru toliko občinstva, da že ni bilo več prostora. Občinski zastop z županom, ki si je mnogo prizadeval, da je postalo Novo mesto spet garnizija, Sokol, rezervni častniki, šole, zastopniki društev, cerkve in uradov in nešteto občinstva.

Ze prej so došli nekateri vojaki, ki so pripravi v stari gimnaziji novemu bataljonu bivališča. Ta dan je bil vzhod ves v zelenju, vse mesto pa v zastavah.

Pomočnik komandanta polka g. polkovnik Adolf Kilar j. že pričakal vojaštvo ter ga tudi prvi pozdravil. Poudarjal je, da je vojaška oblast malokje našla toliko razumevanja kot baš tu. Za njim je izrazil dobrodošlico naši vojski mestni župan dr. Josip Režek, ki se je z meščanstvom izjavil srečnega, da bodo med nami vojaki in častniki naše jugoslovanske krvi, čuvarji svobodne nam domovine. V imenu novomeškega Sokola je v vznešenih besedah sprejel brate iz juga starosta brat Matija Marinšek. Poudarjal je skupno nalogo vojske in Sokola in jih pozdravil z upanjem na bratsko sodelovanje.

Profesor Fran Kovač se je oglasil z dobrodošlico v imenu rez. častnikov, ki jih je v Novem mestu nad štirideset.

Razvil se je spored. Prvi Klub kolesarjev, nato Sokol, za njim godba Dravske divizije, ki je nalašč za to priložnost prišla iz Ljubljane, potem vojaštvo, za njim pa dolga veriga šolarjev in občinstva. Šolarji so ob cesti iz kolodvora delali špalir.

Pred občinskim uradom se je med tem postavil pukovnik g. C. Kilar z županom in

Govori se o Jugoslaviji ...

... o lepih narodnih običajih
... o živopisanih nošah
in krasnih zobeh njenih prebivalcev!

Kdor pripoveduje o Jugoslaviji ne pozabi pripomniti, kako imajo Jugoslovani lepe zobe. Stotisoče Jugoslovani neguje svoje zobe s Sargovim Kalodontom. Osvežujoča pena Sargovega Kalodonta ... zobne kreme prekrasno čisti zobe, da jim lesketajočo belino, a usta varuje bolezenskih kalih.

SARGOV
KALODONT
ohranjuje zdravje in lepoto zob.

honoracijami in prvič v novi domovini so defilirali naši vojniki strumno in silno, da jih je bilo veselje pogledati.

V novi vojašnici so bili vojaki pogoščeni. Godba je igrala meščanom še malo za kosilo in popoldne zopet eno uro. Vse je zlezlo na plan.

Zvečer je bil animiran sestanek, banket v hotelu Windischer. Častniki, županstvo, zastopniki uradov in drugi so si prijateljsko segli v roke, izmenjale so se iskrene napitnice, godba pa je pridno svirala; bil je lep večer.

Južni naši bratje se bodo prijetno vživeli v naše slovenske razmere, naše ljudstvo jih bo spoznavalo in vedelo ceniti in tako se bo praktično izvedlo pravo narodno ujedinjenje.

Pozdravljena jugoslovanska vojska ob obali tihe Krke pod skrivnostnimi Gorjanci!

V. P.

Še na veliki četrtek

prinešene obleke v kemično čiščenje, plisiranje, barvanje, pranje in svetlolikanje perila zgotovi sigurno do praznikov

TOVARNA
Jos. Reich

945

Cvetna nedelja

(Slika iz celjske okolice.)

Cvetna nedelja, kakor ozaljšana deva si, danes so vsi božji hrami okrašeni, čez pet dni pa bodo cerkve brez lepote, kakšna izprememba. Dež za solnce mora biti, žalost za veseljem priti. Pred entisočedvestotridesetimi leti je Jezus na današnje dobesedno jezidil na oslici v Jeruzalem. Mnogi so ga navdušeno pozdravljali, razgrinjali so svoja oblčila po poti, drugi pa sekali veje ter z njimi postiljali pote. »Hosana Sinu Davidovemu! Blagoslovljen, ki pride v imenu Gospodovem,« je bil klic Jeruzalema. A po petih dobrih dneh je bil klic Jeruzalema drugačen: »Križan naj bo! Njegova kri pridil nad nas in nad naše otroke!«

Cvetna nedelja... Trume fantov z ozaljšanimi butarami se vsipljejo v božji hram. Butare, ena bolj ozaljšana in okinčana od druge, ena večja od druge. Tam pri klopi mogočno stoji butara, ki je največja v cerkvi, trije moški fantje so pri njej. Kakor mlada nevesta, kakor oljkov gaj je danes svetišče. Sv. Danijel, sedeč med levi, opazuje iznad glavnega oltarja to vrvenje in šumenje butar, ki se zadevajo ena ob drugo, zvenketanje lestencev. Kakor maji stoji butare, čakajoč obhoda po cerkvi do glavnih vrat, trikratnega krkanja po glavnih vratih s križem; nato pa blagoslova. Ponos in sreča

sije mladini iz lic, nobena butara ni pretežka.

Oljka, oznanilo novega življenja, miru podoba si ti, ko je vesoljni potop pokončal vse na svetu, razen Noetove barke, je Noe spustil globa, ki se je po nekaj času vrnil z oljko. Takrat je bila oljkova mladika simbol miru in sprave med ljudmi in Bogom. Tudi kot spomin na ta trenutek nosi človeštvo oljko za cvetno nedeljo v svetišča, kot simbol blagoslova in pomiritve božje jeze. Po poljih in njivah so razstavljeni mali križi, narejeni iz lesa od butar in oljk. Tudi hlevi in druga gospodarska poslopja nosijo ta lesena znamenja, znamenja cvetne nedelje. Ni je hiše, ki bi ne imela, če ne butare, pa vsaj oljko.

Kadar se prikraadejo črni, grmeči oblaki, se žigajo les od butar in oljk, proseč, da jim bi Vsemogočni umiril grozni vihar.

O, oljka, če ne umiriš vsikdar črnega viharja, boš umirila srčni vihar nam vsem, ko bomo počivali na mrtvaškem odru, če ne prej, ko nas boš kropila.

Oj, bratje, ko se to zgodi, tedaj končana pot bo moja, in konec bo težav in boja, tedaj potihne za vsakdar srca mi in sveta vihar! (S. Gregorčič.)
A. Dolenc.

Kmetijska nadaljevalna šola na Skaručni

Kmetijska nadaljevalna šola na Skaručni je zaključila letošnje šolsko leto v nedeljo, dne 22. t. m. z zelo zanimivim in poučnim predavanjem o sadjarstvu, ki ga je priredil gospod ing. Skubic. Med šolskim letom, ki je trajalo 5 mesecev, so predavali ob navzočnosti povprečno 50-ih poslušalcev, še sledeči gg. predavatelji: Ing. Eiselt o živinoreji in mlekarstvu, živinodravnik dr. Ravtar o veterinarstvu, strokovni učitelj Okoren o čebelarstvu, ravnatelj strok. učitelj Flego sta udeležencem razkazala travništvu ter strokovni tajnik Kmetijske družbe Kofol o živinoreji. Ostale predmete je poučeval voditelj kmet. nad. šole Gvidon Pahor. Za pouk o sadjarstvu, ki se je vršil praktično, se je uporabljala šolska drevesnica, obsegajoča nad 1000 visoko in nizko debelih dreves. Pod vodstvom voditelja šole se je vršila ekskurzija na Grm pri Novem mestu. Gg. ravnatelj tankajšnje kmet. šole ing. Kotlovšek in strok. učitelj Flego sta udeležencem razkazala vse potrebno, med drugim vzorno urejene sadovnjake in na novo zidane svinjake. Nadalje si je kmetijska šola ogledala žrebarstvo in pivovarno v Ljubljani ter hleve, živino in orodje na posestvih g. barona Lazarinija in g. župana Burgerja v Smledniku. Na posestvu gospe Souvarove v bližini Homca pa so si tečajniki ogledali vzorno oskrbovano živino montafonske pasme. Tudi kmetijskega zbora v Zagrebu so se udeležili skupno naši fantje in mošje.

Vsem gg. predavateljem in gg., ki so nam na ekskurzijah pripomogli, da je dosegla kmetijska nadaljevalna šola svoj namen, se vodstvo v imenu vseh udeležencev najlepše zahvaljuje. Gvidon Pahor, voditelj nadalj. šole

Na spomlad zboli največ ljudi!

Zakaj?

Proti koncu zime ter v prvem pričetku spomladi pridejo, posebno do izraza škodljivi učinki pomanjkanja solca in neprimerne hrane tako, da celo zdravi ljudje občutijo takozvano »pomladansko utrujenost«. Pri večini ljudi pa so posledice lahko opasnije, kajti njihova odprana sila proti bolezenskim strupom je tako oslabela, da jim ne more prožiti zadostne obrambe. Pojavijo se razne bolezni, dostikrat dolgotrajne in celo življenju opasne. Zato je potrebno za vsakogar, da čim prej očisti svoje telo bolezenskih strupov, kar doseže edino z redno in dobro prebavo. Ako hočete to doseči, tedaj pijte redno vsak dan po dva do tri kozarce Radenske zdravilne vode.

HUMANIK

NUDIMO ZA POMLAD

MODNI ČEVLJI ZA DAME
D. 195.-

OTROŠKI ČEVLJI, LAK ALI RJAVI OD D. 75.-
MOŠKI POLCEVLJI, CRNI ALI RJAVI OD D. 165.-
NOČAVICE V VSEH MODNIH BARVAH.

LJUBLJANA, Dunajska cesta 1 a — CELJE, Aleksandrova cesta 1
MARIBOR, Gosposka ulica 17

Jz Dravske banovine

d Etbin Kristan se ne vrne v domovino. Kar poroča »Prosveta«, je izseljeniški komisar g. Etbin Kristan posetil svoje stare znanee v Či-igu in jim povedal, da se ne vrne v Jugoslavijo, kamor ga je poklicala vlada. Etbin Kristan je resigniral na svoj položaj in ostane v Ameriki.

d Poroka. G. župnik p. dr. Gvido Rant je poročil g. dr. Ferdinanda D. Majarona, advokata v Ljubljani, sina dr. h. c. et jur. Danila Majarona, predsednika Advokatske zbornice, in gđe. Marijo Renato Tosti, hčerko g. Avgusta Tosti, ravnatelja Kreditnega zavoda. Prišli sta bili g. dr. Leo Stare, načelnik kr. banske uprave in g. Egon Srebre, ravnatelj papirnice Vevče iz Zagreba. Mlademu paru želimo vso srečo!

d Cr. Roman Ravnihar je položil z odličnim uspehom odvetniški izpit pri banskem stolu v Zagrebu.

d Sokolsko društvo v Grosupljah je priredilo v nedeljo 22. marca popoldne in zvečer Petrovevo dramo »Mrak«. Drama je bila jako dobro naštudirana in podane so bile posamezne vloge res nad vsako pričakovanje. Vidi se, da si igralci že vajeni desk in da se znajo poglabiti tudi v težje vloge. Na gledalce je imela drama močan vpliv in skoro ni bilo gledalca, ki bi ne zapustil dvorane s solznimi očmi. Društvo, moremo le čestitati k uspehu in želimo, da bi nas pred poletjem iznenadilo še s kakšno lepo igro.

Srčne, živčne in ženske bolezni se uspešno zdravijo v DOBRNI

Do 15. junija kompletno 20 dnevno zdravljenje (autobus, hrana, stanovanje, kopeli in zdravnik) za Din 1200.—. Prospekti zastoj!

d Lep uspeh našega rejaka. Clevelandski angleški listi ugodno ocenjujejo prvo obširno knjigo »Dynamite«, ki jo je spisal Louis Adamič, znani slovenski ameriški pisatelj. Knjiga je izšla v Npyorku v založbi Viking in opisuje delavske boje v Združenih državah.

d Razpis za dobavo osnutkov za koleke Osrednje protituberkulozne lige. Osrednja protituberkulozna liga v Ljubljani razpisuje za dobavo osnutkov za lasne koleke javen natečaj. Trije najboljši osnutki bodo nagrajeni. Izdelane osnutke je vložiti najkasneje do 10. aprila 1931 do 12. ure v pisarni lige, Miklošičeva cesta 20, I. nadstropje, soba 202 v zapečatenem ovitku z geslom. Vsa podrobnejša pojasnila se dobe v pisarni lige vsak dan od 8. do 12. ure.

Za negovanje kože proti vsakovrstnim nečistostim rabimo uspešno SANO-FORM. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah. 670

d Triglavski dom na Kredarici bo odprt in oskrbovan od 2. aprila do 9. aprila t. l. Pot je zgažena do Triglavskega doma.

d Volna, bombaž, nogavice in pletenine v veliki izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Židovska ulica 4 in Stari trg 12.

?! Še ne verujete ?!

da Vas edino Radio Balzam reši: kurjih oces, bradavic, žuljev, trde kože, bul itd. Jaz s. Alojzija, bolniška Marijina sestra iz zavoda Vincentinum, se čutim dolžno Vas me zahvaliti, da sem popolnoma odstranila 41 let stara kurja očesa in vsi, katerim sem svetovala to izredno sredstvo. Bog Vam povrni za Vašo iznajdbo. Iz hvaležnosti bom vsakemu priporočala Vaše mazilo. Zahtevajte povsod samo: Radio Balzam. Lonček 10 Din (predplačilo) ali 18 Din na povzetje, dva 28 Din, tri 40 Din pošlje: R. Cotič, Ljubljana VII., Kamniška ul. 10a (Janševa 27). 874

d S. P. D. naznanja, da bo Vodnikova koča na Velem polju odprta in za silo oskrbovana od velikih četrtak preko velikonočnih praznikov.

d Koča pri Triglavskih jezerih je odprta in popolnoma oskrbovana od 28. marca do 3. aprila. Snežne razmere prav ugodne.

d Vremensko poročilo. Včeraj je kazal barometer v Ljubljani 768.4, termometer 1.4, relativna vlaga 84%, smer etra SE, oblačnost 7, v Mariboru je kazal barometer 766.3, termometer —2, relativna vlaga 92%, mirno, oblačnost 9. Jasno je bilo samo v Kumboru. Snežilo

je v Beogradu. V Ljubljani je bila najvišja temperatura 9.5, najnižja 2.2, v Mariboru —2, v Mostaru 1, v Zagrebu —2, v Beograd 4, v Sarajevu —9, v Skoplju 0, v Kumboru 2.3, v Splitu 2, na Rabu 2.5, na V. 8.1. Vsa opazovanja ob 7. uri.

»PODPIRAJTE DOMAČO INDUSTRIJO IN PAZITE NA DANAŠNJI OGLAS JUGO-CESKA«.

Neprijetno hripavost ozdravite najenostavneje na ta način, da večkrat dnevno popijete nekaj čaš Radenske zdravilne vode s toplim mlekom. 857

d Zbori. Revija zborovske glasbe. Ureja Zorko Prelovec, izdaja pevsko društvo Ljubljanski Zvon v Ljubljani. Izšel je I. zvezek letošnjega letnika z naslednjo vsebino: Glasbeni del. E. Adamič: Od majolke, Vse najlepše rožice, Vse rožice rumene, Šel sem po zelenem travniku, moški zbori, S. Osterc: Tri belokranjske: a) Polček, b) Na pust, c. Tepežnica, mešani zbori, M. Rožane: Da sem jaz ptičica, Mirk. V.: Sunce jarko, mešana zbor, Z. Prelovec: So še rožice u hartelnu zavovale, koroška narodna za bas s klavirjem. Književni del. V. Pfeifer: Slava delu (Dr. Josipu Cerinu za 40. dirigentski jubilej). Naši skladatelji. Dopisi. Iz naših organizacij in društev. Novosti. Razno. Iz uredništva in upravnitstva. — Dolžnost vsakega pevskega zbora je, da se naroči na »Zbore«, listu bi se pa omogočil obstoj, če bi se nanj naročili vsi pevci in pevke, solisti in solistinje, ter vsi ljubitelji glasbe. Letna naročnina za letos znaša 50 Din. Pevke in pevci! Podprite svoj list! Naročite ga po dopisnici na naslov »Uprava Zborov«, pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani.

Ljudje, ki so bolni na želcu in ledvicah in kamnih v mehurju ter oni, ki trpe na prekomerni tvoritvi sečne kisline in napadnih protina, uravnavajo leno delovanje črevesa z uporabo naravne »Franz Josefove« vode. Može zdravniške prakse so se prepričali, da je »Franz Josefova« grenčica sigurno skrajno prizanesljivo delujoče salinično odvajalno sredstvo, tako da jo priporočajo tudi pri trebušnih kilah, natrižani danki in hipertrofiji prostate. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah. 471

Ljubljana

Nedelja, 29. marca 1931, evetna. Pravoslavni 16. marca, Savin.

Ponedeljek, 30. marca 1931, Kvirin. Pravoslavni 17. marca, Aleksije.

Nočno službo imata »kar. iccoli na Dunajski cesti in Bakaričič na Sv. Jakoba trgu. Jutri v ponedeljek pa lekarno Bahovec na Kongresne trgu, Ustar na Sv. Petra cesti in Hočeva v Šiški.

■ Odpoved današnjega Sattnerjevega koncerta v Unionski dvorani. Ker je g. Križaj bolan in ne more sodelovati na današnjem koncertu, mora Glasbena Matica preložiti izvajanje kantate »Ojki« na jesen. P. n. občinstvo, ki si je vstopnice že kupilo, prosimo, da jih v Matični knjigarni vrne, kjer dobi povrnen denar.

■ Predavanje dr. Wilfana v slavističnem klubu. Danes ob pol. 11. popoldne bo predaval dr. Jos. Wilfan o »Raznolikosti narodnostnega vprašanja v Evropi«. Dvorana Filharmonične družbe, Kongresni trg; vstop prost.

■ Gospa Pavla Lovšetova in njena hčerka Majda bosta ponovili na željo mnogobrojnega občinstva, ki ni moglo posetiti prvega koncerta, svoj koncert v sredo, 8. aprila v Filharmonični dvorani.

■ Rezervni oficirji, člani Zveze rezervnih oficirjev v Ljubljani, se vabijo, da se udeležijo izrednega zbora Zveze, ki bo v torek 14. aprila t. l. ob 20. uri v društvenem lokalu v Kazini, Kongresni trg 1/II. Dnevni red tega izrednega zbora je poročilo o pogajanjih in sklepanje o načinu združitve organizacije. Zbor je sklepčen, če je prisotnih najmanj ena tretjina članov. Ako ob napovedanem času ni zbranih toliko članov, se vrši zbor pol ure kasneje ne glede na število navzočih. — Zveza rezervnih oficirjev v Ljubljani.

■ Pedagoški tečaj v Ljubljani. Sinoči sta z brzovlakom prispela iz Zagreba v Ljubljano šolski svetnik g. Schmit iz Pirotaua in rektor g. Fünfer iz Essena. Na postaji so ju pozdravili zastopniki prosvetne oblasti in učiteljske organizacije UJU. Vsi predavatelji so se nastanili v hotelu Union. Udeleženci tečaja, ki so se prijavili za stanovanje, dobe nakaznice v prostori poverjeništa odnosno v ponedeljek v dvorani Union pri tajniku UJU.

ZOBNI ATELJE ZINS

Ljubljana, Celovška cesta 34/I.

Sprejema od 8. do 12. in od 2. do 6. ure

■ Društvo za zgradbo doma slepih je daroval tukajšnji Klub Mahrovcev 1403 Din v počaščenje spomina pokojnega ravnatelja Arthurja Mahra kot preostanek nabranih prispevkov za kritje stroškov osmrtnice ter za venec s trakovi, ki ga je položil odposlanec kluba na grob blagopokojnega pri pogrebu dne 23. t. m. na mestnem pokopališču Sv. Peter v Gradcu. 953

■ Odprta noč in dan so groba vrata. Umrli sta Marija Poglejen, 72 let stara, zasebnica, Vidovdanska c. 9; Neža Potokar, roj. Koš, 67 let stara, vdova polic. nadstražnika. Prule 6 — Naj počivata v miru! Zalujočim sožalje!

Koks za kovače in centralne kurjave

iz angleškega premoga

75 Din za 100 kg

327

franko plinarne nudi

Ljubljanska mestna plinarina.

VIKTOR MEDEN

veležgarnja, tvornica likerjev, ruma, vinjaka in brezalkoholnih pijač 915
LJUBLJANA, Celovška cesta 10

■ Ob otvoritvi tenis-sezone Telesno-kulturnega društva Atena. Ugodna lega skrbno vzdrževanih tenis-igrišč Atene v Tivoliju omogoča otvoritev prostorov že v prvih pomladanskih dnevih. V letošnjem letu se obeta izredno živahna sezona, saj se prijavljajo navdušeni igralci v celih skupinah že pred razpisom vpisovanja v društveni pisarni. Grade se nova igrišča, tako da bo dovolj prilike za razna tekmovalca. Društvo vrši tudi priprave za postavitev prepotrebne garderobe, omaric, prh, toalet, za kar je brezuspešno vlagalo naštne na mestno občino že od leta 1922. dalje. Da pridejo vsi igralci na svoj račun, se bo oddajalo prostore po dveh sistemih, zaključeno in odprto. Tekmovalcem se nudi posebno določene ugodnosti za izdaten trening. Prednost atenskih igrišč pred vsemi drugimi leži v centralni legi in gozdnem zraku. Za naše matere je priročna bližina otroških igrišč. Priporočamo našim ženam zlasti igranje v dopoldanskih urah, ki bo na željo po odprtem sistemu razpoložljivo za prosto igro vsak dan, vsak čas. Tudi mladina naj se z zanimanjem odzove k tenis-igri, preizkušeni družabni igri vseh narodnosti, ki je danes cenen sport in ne več domena pečinih. Za dobrih sto dinarjev dobi dijak polletno sezonsko karto, tako da stane ura igre komaj dinar. Na željo dobi igralec tudi trenerja. Javljeno so razni medklubske domači in mednarodni turnirji. Prijave sprejema dnevno pisarna Atene, Dunajska cesta 1a II. (Kreditna banka). Točna navodila in pojasnila daje pa odbor tenisodseka v dnevi rednega vpisovanja, t. j. torek, dne 31. marca in v sredo, dne 1. aprila t. l. od 16. do 19. ure v damski sobi kavarne Emone. 956

F. Fajdiga sin

Zaloga pohištva in tapetniških izdelkov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 17

Ustanovljena leta 1879 317

Za pomladansko sezijo posetite pred nakupom moških oblek, manufakture, moškega perila in modnih potrebščin najprvo trgovino

JOSIP OLUP

Ljubljana, Stari trg št. 2 na vogalu in postreženi boste z dobrim blagom po najnižji ceni.

■ Pozor, lovci! V večna lovišča se je preselil naš iskreno ljubljani tovariš Stepič Peter, veletrgovca v Šiški. Podlegel je kratki in mučni bolezni. Pogreba se udeležimo v častnem številu v krogih. Dan in uro izveste iz časopisov. SLD.

■ Nesreče in nezgode. V ljubljansko bolnico je bilo večeraj sprejetih več ponesrečenec. 37-letni brezposelni delavec Ivan Coh iz Štepanje vasi se je vračal p. Poljanski cesti proti domu. Pri mestni klavnici ga je napadel neznanec in ga s kolom udaril po glavi. 18letni brezposelni brivski pomočnik Rudolf Zakovšek z Vič je v mestnem logu tako nesrečno padel, da si je zlomil desno roko. 32letna poljska delavka Terezija Boh iz Šmarja pri Ljubljani se je doma sprla s svakom, ki jo je udaril v prepiru s palico po glavi.

■ Tatvina dragocene preproge. Neznani tat je ukradel z dvorišča hiše št. 30 na Sv. Petra cesti preprogo, vredno 4000 Din.

■ »Kolesarji« pridno na delu. Izpred mizarke delavnice »Sava« v Kolodvorski ulici št. 18 je ukradel neznan tat Antonu C. kolo, vredno 1900 Din.

Maribor

m Visoko priznanje. V Beogradu je bil večeraj pozvan tukajšnji višji državni pravdnik g. dr. Ivan Jančič. Prideljen je začasnemu kasacijskemu sodišču, da organizira višje državno pravdnitvo v Beogradu in državna pravdnitva v tamkajšnjem okrožju. Za časa odsolnosti ga bo v Mariboru zastopal državni pravdnik g. dr. Hojnik. G. dr. Jančiču čestitamo k temu visokemu priznanju!

m Slovesna izročitev odklovanj. Včeraj dopoldne so bila izročena na mestnem magistratu odklovanja številnim Mariborčanom, in sicer so dobili po najvišjem odloku od 15. avgusta l. 1929. red Karadjordjeve zvezde IV. vrste general R. Maister; red belega orla V. stopnje župan dr. A. Juvan, red sv. Save III. stopnje dr. Tominec, dr. Hohnjec, dr. Fr. Jančič; Sv. Save IV. stopnje ravnatelj Josip Hladek-Bohinjski, veletržec Ferdo Pinter, dr. Ivo Šorli, veletržec Peter Miovič, veletržec Josip Rosenberg, podžupan dr. Fr. Lipold, odvetnik dr. Vebler, ravnatelj Oskar Dražer, odvetnik dr. Boštjančič, prof. Vasilij Mirk, zobozdravnik dr. V. Kac, veletržec Vilko Weixl, Mio Vahar, novinar Vekoslav Spindler, upok. nadučitelj Josip Rajšp; Sv. Save V. stopnje ravnatelj Bogdan Pogačnik, industrialec Ivan Hochmüller, p. Pavel Potočnik, hotelir Andrej Oset, Jože Stabej, Ivan Gašparič, Janko Arnuš, Jakob Perhavec, Anton Lavrenčič, dr. Jos. Jeraj, pokojni Adolf Himler, srebrno medaljo za državljanske zasluge pa železničar Jaroslav Kaspar. Po najvišjem odloku od 6. septembra 1930 pa red Jugoslovanske krone III. vrste dr. Ivan Vesensjak; IV. vrste dr. Al. Juvan, Josip Petecjan, dr. Fr. Lipold, dr. Ljudevit Pivko, dr. Makso Kovac, Franjo Žebot, Rudolf Golouh in Vekoslav Spindler; Jugoslovanske krone V. vrste Oskar Dražer, Miloš Oset, Martin Kores, dr. V. Kac, Franc Zemljič, Franc Hohnjec, Ferdo Pinter in Rupert Pivec. Naše iskrene čestitke!

m Društvo Jugoslovanskih akademikov v Mariboru bo imelo 1. aprila ob 20. uri v svoji društveni sobi v Narodnem domu svoj 28. občni zbor.

m Karel Robaus umrl. V petek zvečer je po dolgi in mučni bolezni na želodčnem raku umrl v 47. letu starosti znani in ugledni mariborski pekovski mojster in hišni posestnik Karel Robaus. Pokojnik, ki je bil tudi zastopnik avtomobilske tovarne Ford, se je dolga leta zelo živo udeleževal v mariborskem gasilskem društvu. Bil je blagajnik, potem načelnik ter naposled častni član društva. Za svoje zasluge je bil tudi odklovan. Pogreb bo danes ob 15. uri na pokopališču na Pobrežju. Blag mu spomin!

Kamnik

Za zboljšanje naših cest. Sreski cestni odbor je pokazal že mnogo volje, da izboljša stanje cest v okolici Kamnika. Ena najbolj nevarnih vprašanj v tem oziru je križišče podgorske ceste in železnice. Na tem križišču se je zgodilo že več nesreč. Največja je bila pred 2 leti, ko je »Kamničan« povozil voz s sejmarji, pri čemer sta dve osebi izgubili življenje. Voznikom, ki vozijo iz Podgorja proti Kamniku, zastira pogled na progo do 8 m visoki nasip. Cestni odbor je pred kratkim sklenil, da ta nasip odkoplje, material pa perabi za nasipanje cest. Kupil je v ta namen od posestnice gđe. Sinkovčeve 8000 kvadratnih metrov veliko njivo.

Smučarjem se obetajo še lepi dnevi. G. Andrejko, oskrbnik koč na Veliki planini, poroča, da še vlada v planinah lepo in hladno vreme in je smuka prav ugodna. Tudi v dolini so nastopile hladnejše noči in je v petek padel barometer na —5 C.

Današnje prireditve. Dopoldne bo v restavraciji Cerar v Maistrovi ulici občni zbor Obrtnega društva za kamniški okraj. — Popoldne bo v Čitalnici anketa za povzdigo tujkega prometa v Kamniku in okolici. V Kamniškem domu pa vprizore igrto: »Zrtev spovedne molčečnosti«.

Jesenice

Oder. Danes popoldne ponovi sokolski oder burko s petjem »On in njegova sestra«. Sokolski oder se pripravlja za vprizoritev »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«, s to predstavo namerava zaključiti letošnjo sezono.

Zanimanje za »Jugoslovana« narašča pri nas od dne do dne. Vedno je večje povpraševanje po njem. Ze nekajkrat je bilo treba število izvodov za dnevno razprodajo povečati. V kratkem času bodo Jesenice na prvem mestu glede naročnikov na ta zanimiv in priljubljen list.

Jeseniska občina je razdeljena na 26 popisnih krogov, kjer bo popisovalo 26 popisovalcev. Večino popisovalcev tvorijo študenti.

Tovarno KID na Javorniku pri Jesenicah bodo povečali. Poročevalna dela lepo napredujejo.

Vreme. Zavladalo je pomladansko Vreme. Sneg je izginil, nastopila je res prava pomlad. Občni zbor. Redni občni zbor podružnice »Družbe sv. Cirila in Metod« za Jesenice in okolico se je vršil v četrtek, dne 26. t. m. ob 19. uri v pisarni mestnega magistrata. Iz poročil posameznih funkcionarjev je razvidno, da je odbor delal brez šumnih prireditev zelo marljivo in da je pridno zbiral prispevke za našo varno obrambno organizacijo. Obžalovati je pa, da prennego izbegavajo to organizacijo in ne morejo žrtvovati malenkostne članarine. Ker pa je ravno ta družba spričo vedno hujšega zatiranja naših bratov sedaj bolj kot kdaj prej potrebna, bi bilo želeli, da slednji, pri komur se oglašajo v prihodnjih dneh nabiratelji članov, položijo 10.— Din »domu na oltar«. Pri volitvah se je izvolil in konstituiral naslednji odbor za bodoče poslovno leto: okrožni zdravnik g. dr. Frančišek Kogoj, predsednik; podpredsednica g. Fani Potrata; tajnica g. Milica Cernut; blagajničarka g. Ema Pibrovce; odborniki pa gg. Milan Stegu, Hlebanja Franc, Lev Pibrovce, Janko Cernut, Hugo Mešiček in gosposčina Serafina Dacar; pregledovalci računov sta gđe. Mary Schittnik in Marija Schrott. Za delegata za glavno skupščino pa je bil izvoljen g. Iv. Šega, za njegove namestnika pa g. Leo Pibrovce. Želimo odboru tudi v novem poslovnem letu obilo uspeha.

Celje

* Odpovedana občinska seja. Za petek 27. t. m. napovedana seja mestne občinske uprave je bila radi obolevnosti g. mestnega načelnika odpovedana in se bo vršila prve dni po Veliki noči.

* Adaptacije. Znana češka tovarna čevljev Bata bo na Glavnem trgu 8 preuredila dose-danji lokal trdnice Sumer kot prodajalnice čevljev. Lekarna »Pri orlu« na Glavnem trgu je vzdolž cele fronte v Aleksandrovi ulici name-stila lične, velike reklamne table.

* Pobiranje občinske trošarine. Finačno mi-nistrstvo je dovolilo, da sme mestna občina od 1. januarja t. l. do odobritve proračuna za leto 1931 pobirati občinsko trošarino na iste predmete in v isti višini kakor lani.

* Gospodinska in kmetijska nadaljevalna šola zaključila danes pouk in priredi ob tej pri-liki v okoliški šoli celodnevno razstavo kuhar-skih, ročnih in drugih izdelkov, ob 15. pa na-stop gojencev s petjem ter igrama »Pred sod-nikom« in »V posvetovalnici«.

* Licenciranje bikov v Vojniku, ki bi se mo-ralo vršiti 11. marca in je bilo radi slabega vremena preloženo, se bo vršilo v torek 13. aprila ob 12. na sejmišču v Vojniku.

* Velikonočni izlet na Koroško. Doselej se je prijavilo 31. udeležencev iz Celja in okolice, pričakujejo pa tudi veliko udeležbo Zagrebčanov. Kdor se namerava izleta udeležiti se naj nemu-doma prijavi pri celjski podružnici SPD.

* Koncerti celjskih pevskih društev. Koncem maja bo priredilo Celjsko pevsko društvo kon-certe v Mariboru, Ptuj, Ljutomeru in Murski Soboti. V juniju pa bo društvo proslavilo Satt-nerjevo »O nevihti« ter Foersterjevo »Turki na Slevici«. — »Oljka« bo v prvi polovici aprila priredila velik koncert v Narodnem domu z no-vim, bogatim sporedom.

* Dve noči je presiral rekorder na tamburico Kamilo Grašič v kavarni na Kralja Petra ce-sti. Včeraj dopoldan je bil videti že zelo utru-jen, proti večeru pa se je spet zdrnil. Danes bo sviral še ves dan.

* Mestni kino predvaja do torka zvočno ope-reto »Ljubavi valček« z Willy Fritschem in Lillian Harvey. Kot predigra zvočna enodajanka.

IZJAVA

Podpisani izjavljamo, da smo vsled nevzdrž-nih razmer stopili iz uredništva odbora »Jugo-slovenske misli«, glasila S. J. S. U. župe za Slo-venijo v Celju. Povdarjamo, da za vse nadaljnje številke ne odgovarjamo in da tudi nismo več z listom v nobeni zvezi.

Predsednik: Reddi Oskar.

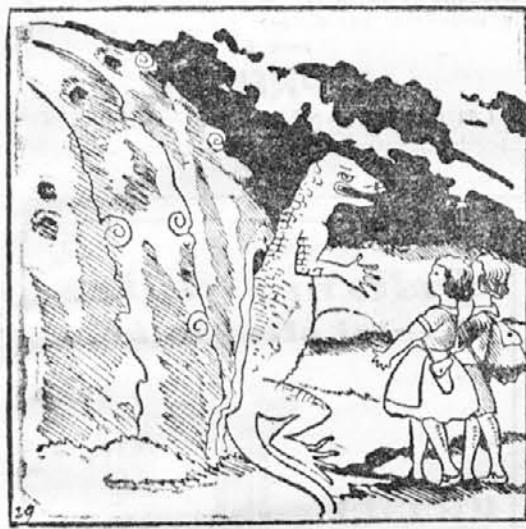
Člana: Tišar Leon, Gorinšek Helmut.

Posvetovalni član: Kralj Drago.

V Celju, dne 26. marca 1931.

939

Počevanje po zvezdi večernici

29.

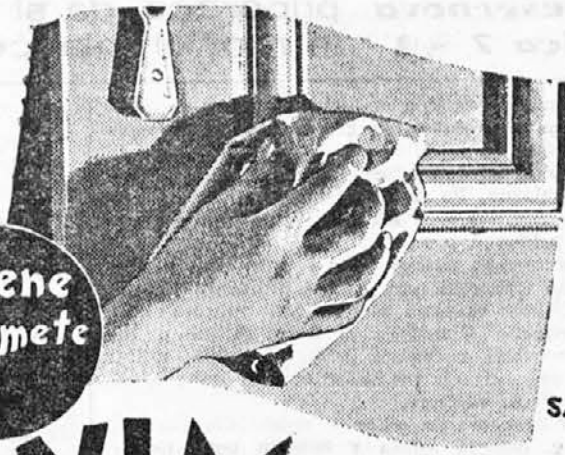
Hotel je že zasadi konico noža v bu-čo, ko je izza nje stopila kaj čudna pri-kazen. Bila je tako velika kakor Dušan in docela podobna naši kušarici, a ho-dila je po koncu in pametno, kakor da bi bila razumno človeško bitje. Dušan in Danica sta se kljub temu silno prestra-šila.

30.

Pripravila sta se na beg, a čudna pri-kazen se jima je prijazno poklonila in jima dejala: »Guti gati, poni pakati!« Prijatelj sicer nista ničesar razumela, a ko jima je namignila, naj ji sledita, sta to storila brez obotavljanja. Neznanka ju je peljala krog buče, in glej: zadaj so bila že napravljena vrata v njeno no-tranjost, ki je bila vsa postлана z meh-kim mahom in celo nekakšna čudna oprema je bila tam.

VIM
JE IZVRSTEN
ZA VSE
oličene
predmete
VIM
VIM ZA
1001
PREDMET!

SAMO 6.-DIN.

NOVI VELIK
ZAVOJ

Z vlažno krpo — z malo Vima — pažljivo drgniti — in kakšna razlika. Oličeni predmeti v trenutku zasi-jeju od čistosti. Vim var-čuje čas, — trud in denar. Novi velik zavoj stane sa-mo 6 Din.

Težka nesreča rudarja

Francu Vrtačniku je v trboveljski jami zapadnega obrata voziček zlomil hrbtnico

Na predvečerašnji popoldanski šihiti se je pri-petila v jami zapadnega obrata težka nesreča. Rudarja Šuster Ivan in Vrtačnik Franc sta bila zaposlena s prevažanjem zalivalnih cevi iz nad-kopa višine 328 na nadkop višine 458 v Ferdi-nandovem jamskem polju. Nenadoma je iztiril z zalivalnimi cevmi natovorjen voziček. Vrtačni-ka, ki je porival voziček od strani, so pritisnile pri iztirjenju vozička cevi s tako silo ob steno, da mu je zlomilo hrbtnico.

Rudar Šuster Ivan pa je zadobil pri iztirje-nju vozička težje poškodbe na desni roki, kate-ro so mu cevi pritisnile ob steno.

Težko poškodovanega Vrtačnika, ki je oženjen in oče dveh otrok, so z večernim vlakom odpra-vili v ljubljansko bolnico, rudar Šuster Ivan se pa nahaja v domači oskrbi.

Še dve nesreči pri delu

Ko so odhajali na predvečerašnji jutranji šihiti delavci na delo v Savski rov, se je pripetila na torilu prevoznega jaska v Savskem rovu manj-ša nesreča. Ravno, ko je stopil delavec Bregar Alojz na torilo šahta, ki vozi mostvo navpično po jasko v rov, se je pred njim stoječi tovariš nenadoma okrenil, ter s delovno sekiro, ki jo je držal na rami nehote sunil v roko delavca Bregarja, pri čemer ga je v roko vrezal.

Pri dviganju tramovja v rovu Ferdinandovega polja pa je delavec Grošelj Francu nenadoma padel težji stropnik na ramo ter mu je poško-doval. — Obe slednji poškodbi sta lažjega zna-čaja. — Vsem je nudi prvo pomoč tukajšnji rudniški zdravnik.

Od 47 let je presedel v ječi 25 let

Aretacija poklicnega vlomilca

Kranj, 28. marca.

Kranjsko mesto vedno razburja vesti o najrazličnejših vlomih in tatvinah. Skoro osak teden je na dnevnem redu kaka večja tatvina. Znan je drzen vlom v poslopje na vrtu advo-kata dr. B. Sabothija, ki je bil izvršen sredi noči koncem meseca januarja. Vlomilec je vdrl skozi vrata, razmetal vse pohištvo in odnesel za celo vrečo najrazličnejših stvari, kakor za-store, slike, preproge, žlice, copate, uro itd. Vr-tna vrata je previdno pregrnil z velikim kosom blaga, tako da ga nihče slučajno mimoido-čih ne bi opazil ali motil.

Sele zadnje dni se je posrečilo nekemu de-tektivu razrešiti uganko o zagonetnem vlom-u. Vlomilec je Ivan Pavlič, ki je doma iz Vodice. Star je 47 let, čeprav izgleda, kakor da bi jih štel že nad 60. Vlomilstvo mu je tako rekoč življenjski poklic. Saj je preživel nič manj kot 25 let v zaporu, Novembra lanskega leta je pri-

šel iz ječe, v kateri je presedel zadnje kazen 10 let. Obraz ima zelo oduren in odgovarja nje-govemu zločinskemu značaju.

Pavlič je bil tudi tisti, ki je sredi februarja vdrl v tekstilno tovarno g. Sivca Franca na Gaštelju. Najprej je ukradel močne sani v to-varni »Ika«, nato pa odšel s sanmi na Gaštelj. Ponoči je vlomil skozi okno in naložil 8 ovo-jev platna v vredno 7000 Din.

Nevarni vlomilec ima na vesti še več takih težkih grehov in že sedi v zaporu, ki se ga je že gotovo popolnoma navadil.

Zalotili so ga, ko je prodajal ukradeno plat-no v okolici Medvoda. Po sandalah in kosu zave-se so tudi spoznali, da je vlomil tudi v Sabothy-jevo poslopje. Na vprašanje, kako da je vlomil sam, brez pomagateljev, je odgovoril, da bi se drugim tak drzen vlom gotovo pomestil in da ima sam več »sreče« pri tatvinah.

Bohinj

Današnja gledališka predstava. Danes v ne-deljo popoldne ob pol 17. uri se tretjič ponovi duhovita Schibova komedija v 5. dejanjih »Ko-zarec vode«, ki je nad vse uspela. Uvodno be-sedo je govoril kakor pri prejšnjih dveh pred-stavah akademik g. Krušec Hubert.

Otvoritev Sokolovega igrišča. Prva letošnja nogometna tekma se bo vršila danes, v nedeljo ob 14. uri popoldne na sokolskem sportnem prostoru. Tekmovala bosta S. K. Orkan iz Ljub-ljane in nogometni odsek Sokola.

Občni zbor »Jugoslovske Matice«. V če-rtrek 26. t. m. se je vršil 10. redni občni zbor podružnice »Jugoslovske Matice«. Obravna-valo se je predvsem vprašanje tehtnace na ko-lodvoru, ki je prenehala 1. aprila lanskega leta funkcionirati. Ostale dohodke tvori prodaja božičnih razglednic in gospodinskih koledarjev.

Kupujte Jugoslovane! Vsak dan prodaja naš prodajalec »Jugoslovane« po vsem mestu. Šte-vilke, tudi nedeljske, samo 1 Din.

Kranj

Zdravstveni odbor za Bohinj je bil sestavljen 19. marca v Bohinjski Bistrici. Načeljuje bistriški župan g. Mavrič, za tajnika je bil izvoljen šol. upravitelj iz Bog. Bistrice g. M. Požar. Čla-ni so poleg okrožnega zdravnika še šol. upra-vitelj in župnik iz Boh. Bistrice in Srednje vasi, šol. upravitelj s Koprivnika, srednjevaski župan in dva odbornika.

Priprave za popisovanje so v obeh občinah končane. Ljudje pravilno umevajo pomen po-pisovanja, tako da nikjer ni čuti nobenega ne-potrebnege povpraševanja.

Z Mrzlega studenca na Pokljuki bo odšel go-zdar g. Hanzlovski. Z njegovim odhodom bo iz-gubilo Sokolsko društvo Koprivnik nenadomest-ljivo izgubo, ker je bil od ustanovitve jako agi-len odbornik in odlični društveni delavec. Že-leli bi, da ostane še nadalje na sedanjem mestu, ker društvo prav sedaj potrebuje delovnih moči, ki jih v tem visokem kraju že itak primanj-kuje.

S Koprivnika sporočajo: Tistim, ki delajo tod prav neumestne opazke, svetujemo, da se ob takih prilikah spomnijo na svojo »srčno kul-turo«!

Društva v Bohinju zelo pridno delujejo. So-kolsko društvo v Boh. Bistrici bo v kratkem pričelo z delom pri Škarpi poleg Sokolskega doma. V načrtu ima tudi zgraditev novega odr-a. Stal bo menda na zadnji strani dvorane, ki bo nekoliko podaljšana. Slikarska dela bo izvršil domači umetnik akad. slikar g. Hodnik. — So-kolsko društvo Koprivnik je nastopilo na praz-nik z narodno igro »Miklova Zala«. Igralci so jo pri polni dvorani podali zelo dobro in so dosegli vse priznanje. Pohvalno je omeniti, da

so napravili vse obleke sami in to z veliko skrbnostjo. Igro nameravajo ponoviti še enkrat v Bohinjski Bistrici. Vsekakor pa je bistriški Sokol obljubil pomoč. — Prosv. društvo v Bi-strici priredi skoro vsako nedeljo predstavo. Nekajkrat je gostovalo v Srednji vasi. Kakor čujemo, bo priredilo loterijo. — Gasilno društvo v Češnjici je igralo »Čarovnico« z dobrim uspe-hom. Zanimivo je, da vse predstave režirajo fantje sami. Zdal pripravljajo narodno igro »Po dvanajstih letih«.

Brežice

Smrtna kosa. V torek popoldne je umrla na Čatežu na vse priljubljena ga. Marija Kodrič. Bila je vzor krščanske žene, vzgojila je šest otrok, ki vsi zavzemajo lepa mesta. Pogreb se je vršil v četrtek popoldne ob veliki udeležbi prebivalstva. Naj v miru počiva blaga žena. Pri-zadetim naše sožalje.

Nov zdravnik. Vrzel, ki je nastala s smrtjo dr. Ivana Höllerja, se je v doglednem času vendarle izpopolnila. V hiši pokojnega zdrav-nika je prišel pred nedavnim časom ordinirati g. dr. Jože Peček. Novemu zdravniku želimo prijetno bivanje v Brežicah, kot zdravniku pa kar največ uspehov!

Med. univ.

Dr. Jože Peček

zasebni zdravnik ordinira v hiši pok. dr. Höllerja od 9—12. ure in od 3. do 5. ure pop.

Popisni odbor za ljudsko štetje na Čatežu. Popisni odbor v občini Čatež sestoji iz treh mož. Predsednik je g. Andrej Špilek in člana g. Franc Zevnik in g. Martin Radaj. Nadalje je določenih tudi osem popisovalcev s svojimi na-mestniki. Preteklo sredo 25. t. m. se je vršil skupni sestanek vseh popisovalcev. Na sestan-ku so se tudi določili posamezni popisovalni rajoni. Ravno tako se je popisovalec razložil pravilnik o popisovanju prebivalcev.

Hrastnik

Na Pleskem je bil baže rojen neki Mihakovič, ki je zapustil 2000 dolarjev. Ime je pri nas ne-znano, dediči se bodo težko našli.

Predstava za novo cerkev, ki se je vršila v Narodnem domu, je privabila izredno mnogo ljudstva, ki je popolnoma zasedlo dvorano.

Iz Amerike se je vrnil s svojo rodino naš rojak g. Fran Birtič. Dobrodošel in obilo za-dovoljstva na rodnih tleh!

V petek je gorela hosta poleg tunela nad na-šo postajo. Steklarski gasilec so ogenj ponoči udušili.

Bled

Prva občinska seja pod županom dr. De Gle-rijo in nove imenovane odbornike, kakor Pleml-ja Ivana, Rihlteršiča Ivana, Ambrožiča Franca itd. Na seji so se razpravljale tekoče zadeve prošenj domačinov, razni dopisi, imenovali so se nekateri odseki itd. Podrobnejše o seji bomo še poročali.

Lepa mladinska prireditev. V novem Sokol-skem domu bodo uprizarili naši vrli Sokolci mladinsko igro Siroto Jerico, pravljico s petjem v štirih slikah. V ta namen je društvo posta-vilo nov začasni gledališki oder, ki stoji v telovadnici. Predstava bo danes na cvetno nedeljo 29. t. m. popoldne ob 4. uri izključno samo za mladino: Zvečer ob pol 8. uri pa za odrasle. Na sporedu so razne deklamacije. Nastopi tudi pevski zbor Sokola pod vodstvom pevovodje brata Milana Vrežeca, šol. uprav. iz Ribnega pri Bledu. Sokolu in mladini naklonjeno ob-činstvo, vabljeni!

Logatec

Gospodinski tečaj in razstava. V gornjem Logatecu se je vršila zadnje tedne v Katoliškem domu gospodinski tečaj, ki je bil zaključen 25. t. m. za običajno razstavo. Sicer je priznati, da se je precej delalo, toda razstava je pokazala, da na najrže naše kmečko ljudstvo od sličnih tečajev nima dosti.

Dolenji Logatec

Sreski načelnik g. dr. Tekavčič bo v pone-deljek 30. marca ob 16. uri sprejemal v občin-skem domu v Dol. Logatecu predstavnike raznih gospodarskih in drugih organizacij, da čuje osebno želje in predloge naših občanov.

Nekaj, kar dá misliti. Kakor povsod, tako so tudi v Dol. Logatecu mesarji prodajajo meso po 18 ali 17 Din za kg govejega mesa, med tem ko so isti plačevali živino žive teže največ po 5 Din za kg. Ker pa naš kmet ni neumen, da bi dajal poceni živino, med tem ko mora me-so dobro plačati, so začeli zadnje čase kmeti sami doma klati, in sicer se kolje kar teden-sko, tako da so mesarji občutno udarjeni. Da pa bi mesarji domači zakol preprečili, so zni-žali ceno govejemu mesu, in sicer kar na 10 in 8 Din za kg. Na žalost pa je to trajalo le te-den dni in poceni mesa je zmanjkalo, ostale pa so zopet stare cene. Za to so naši kmeti začeli zopet klati sami.

Konfekcija „Elite“ Prešernova ulica 7-9 priporoča, da si ogledate brezobvezno bogato zalogo damskih ljubljana in moških plaščev ter oblek

Novo mesto

Olepevalno društvo. Odbor tukajšnjega Olepevalnega društva se je na svoji prvi seji konstituiral sledeče: predsednik g. Ferdo Buk, podpredsednik g. Otmar Skale st., tajnik g. Karel Mahorčič, blagajnik g. Urban Horvat, gospodar g. Josip Turk, odborniki gg. Agnitsch Andrej, Erjavec Franc, Kobe Josip in Pirnat Viktor, ki je bil izvoljen stalnim društvenim delegatom, njegovim namestnikom pa g. Mahorčič Karel. S prvim aprilom se nastavi stalen delavec za ceste in eden za nasade. Na Florjanovem trgu se nasadi opuste. Pred okroglim sodiščem se bo skušalo tro izravnavati in prometno izboljšati. Pred Perkočovo hišo se izkopelje štirje kostanji ter se presade na »marofe«. Zupanstvo je ugodilo prošnji društva in na kopališču na Loki dobimo vodovodno pipo in prho. Kot pod kavarno Smola se v polkrogu obda z nizkim zidom in lično železno ograjo, notri pridejo lepote in grmi. Za vsa naprava je poverjen odbor g. Josip Kobe.

Zdravstveno predavanje. V četrtek zvečer je predaval v mali dvorani Sokolskega doma gospod dr. Milan Ropas o spolnih boleznih. »Sokole« se je trudil, da je podal svojim članom čim največ in najbolj pestrih predavanj. Tudi zdravstvena predavanja so dobro posečana in ljudstvo prepotrebna.

Nova knjiga. Novomeščan dr. Pavel Brežnik je izdal v založbi Gece Kohna v Beogradu svojo vezelanimivo knjigo »V senci nebotičnikov«, ki smo jo Slovenci lani tako radostno sprejeli, pod naslovom »U senci oblakodera« v cirilici ter v povečani izdaji. Knjiga ima več slik kot slovenska in tudi več strani.

Hranilnica in posojilnica v Kandiji je imela preteklo nedeljo v društvenih prostorih svoj redni letni občni zbor. Zadržnikov šteje 2508. Hranilni vlog na knjižico in tekočem računu je 7.757.464,51 Din, posojil pa kar 8.476.251,66 dinarjev, dočim je znašal poslovni denarni promet v preteklem letu 24.583.371,53 Din. Upravni odbor je dobil absolutorij, bil pa ves izvoljen zopet za novo poslovno dobo. Načelnik je že dolgo vrsto let trgovec g. Edmund Kastelic, ki si je stekel za prosep zavoda lepih zaslug.

Ljudsko štetje. Včeraj popoldne je imel občinski popisni odbor zadnje sejo s 14 popisovalci, ki prične te dni obiskovati odrejene jim rajone. Meščani, olajšajmo jim naporno delo, da bo izpadlo dobro in v redu.

Šahovski klub v Novem mestu je imel v petek 27. marca svoj redni občni zbor z običajnim sporedom. Igralni večeri bodo v bodoče ob sobotah, ne ob petkih, v kavarni »Central-Splital«. Predsednik je poštni ravnatelj gospod Ferdo Nadrag, tajnik pa g. inž. France Urbas. Zeleni bi bilo za to svetovno igro več zanimanja. Vpisovanje se vrši vsako soboto zvečer v klubovi kavarni. Tudi dame se vljudo vabijo. Članarine ni; prostovoljni prispevki za eventualni nakup klubovih strokovnih knjig se hvaležno sprejmejo. Pogoji članstva: Pridno in redno obiskovanje igralnih večerov.

Guštanj

Zaključek samaritanskega tečaja. Krajevni odbor Rdečega križa je priredil trimesečni samaritanski tečaj. Tečaj je obiskovalo 32 obiskovalcev obojega spola. K završenemu izpitu se je prijavilo 27 tečajnikov, katerim se je izdala tozadevna diploma. Znanje, ki so ga pokazali obiskovalci tečaja, je veliko, in doseženi uspehi krasni. Največ zahvale za veliko požrtvovalnost in obilen trud gre dr. Eratu, ki je vodil tečaj brezplačno!

Predavanja o zdravju. Po naročilu ZKD v Mariboru se je vršilo v Guštanju, v Kotljah in Tolstem vrhu predavanje o jetiki in nalezljivih boleznih po zdravniku g. dr. Eratu! Obisk posod krasen, tako da so bili razredi napolnjeni do zadnjega kotička!

Sejem. Na zadnjem kramarskem sejmu je bilo razstavljenega mnogo raznovrstnega blaga, zlasti pa poljedelskega orodja. Poset s strani sejmarjev rekord, kupčija živahna!

Burbarstvo. Kaj počenja divji lovci, pa pre-sega že vse meje spoštovanja do zaščitene divjačine! Te dni je hodil lovski paznik po gozdovih v Smihelu, kjer je padlo obilo snega in ker je zadnje čase že parkrat stihal poke divjega lovca, ki brezsrčno pobija vse, kar mu pride pred cev, z namenom, da ga izsledijo, ali vsaj na kak način izsledijo sledove. Na veliko začudenje pa je našel v gozdu skoraj sveže drobovje srne z malima še nerazvitima mladičema, katero je pustil divji lovec, ki zasluži pošteno kazeno. Uničil je z eno kroglo tri tako lepe živčice naših gozdov!

Iz Prevalj je prišel g. sreski načelnik! Ob nayočnosti občinskega odbora se je vršila izredna občinska seja pri kateri so se iznesle želje prebivalstva, razne težnje in potrebe kraja. G. sreski načelnik je sprejemal ob tej priliki razne deputacije, ki so iznesle razne želje in prošnje. Deputacije tovarniških delavcev v Ravne je spremljalo mnogo stanovskih tovarišev. G. sreski načelnik je bil z njimi v prijetnem razgovoru ter se je zanimal za vse boleče rane tovarniških delavcev.

Slovenjgradec

Ljudsko štetje. V naši mestni občini je popisovalni odbor sestavljen sledeče: mestni zupan g. dr. Bratkovič, mestni župnik in član banskega sveta g. Čizek, gg. Vaupot in Druskič. Popisovalci za I. krog (št. 1-50), g. Sovre, II. krog (50-100) g. Serajnik, III. krog (100-150) g. Mrovič, IV. krog (150-180) g. Debelak.

Ker je naše mesto obmejno, je dolžnost nas vseh, je naše mesto obmejno, je dolžnost nas vseh, da preprečimo vsako proti naši državi lažljivo napoved. Dolžnost nas vseh je, da končno ločimo prave Nemce od nemškutarjev, ki so strupeni sovražniki slovenskega Podravja in Maribora. Kdor je brezdomno slovenskega pokolenja in se bo kljub temu pri popisovanju bodisi iz lastne volje ali pa na pritisk izdal za Nemca, bo kršil zakon o popisovanju prebivalstva in dokazal protijugoslovansko prepričanje! Vsa tozadevna pritiska in agitacije naj se javi takoj pristojni oblasti, ki bo postopala po zakonu! Z letošnjim popisovanjem naj izgine ven-

dar enkrat narodna sramota! Zavedno meščanstvo pa naprošamo, da gre v vseh ozirih popisovalcem na roko!

Ušla je od doma Siegl Marija, ki je že dolgo časa blazna. Po dolgem iskanju so jo našli v senu prepevačice. Ali bi se ne našel zanj kak primeren prostor.

Sprememba posesti. Hišo s posestvom g. Hudolista v Starem trgu je kupil tukajšnji orožnik g. Kadunc za ceno 34.000 Din.

Licitacija. V nedeljo 29. t. m. se vrši ob 10. pri sreskem načelnstvu licitacija obsežne njive last Sole, ki leži pri kolodvoru za dobo 3 let. Interesenti vabljeni!

Pri licencovanju bikov je dobil prvo nagrado bik g. dekana Jurka v Starem trgu. Ostale nagrade so dobili za najboljše biko posestniki Barth iz St. Janja pri Dravogradu, Rogina v Starem trgu, Günther iz Slovenjgradca in Kac iz Smartna pri Slovenjgradu. — Licencovanje je dokazalo, da je pri nas živinoreja na vsi stopnji, saj je bilo prignanih v Slovenjgradec 54, v St. Nj pod Turjakom pa 35 bikov.

Smrtna kosa. Te dni je preminula ga. Keš pret Kunigunda, soproga tukajšnjega sluga sreskega načelnstva. R. i. p.

Agilnost Mislinske podružnice SPD. Iz zadnjega občnega zbora je razvidno, da je bilo skupnega denarnega prometa t. l. 106.900 Din in sicer dohodkov 68.000 Din, izdatkov pa 38.000 Din. Število članstva je razveseljivo in sicer dvesto! — Okrog »Planinskega čema« na Urški gori se je napravila žična ograja pri priljubljenem »Logarjevem studencu«, klopi in miza, nadalje markacija do »Rimskega vrelca«. Ostale poti se bodo v tej sezoni markirale. V načrtu je zgradba nove planinske kočice na Veliki Kopli. Izvoljen je bil stari odbor, ki je ponovno dokazal, da se zaveda svojega velikega in idealnega dela!

Koliko časa bo trajala sedanja gospodarska kriza?

Gospodarski pojavi niso monistični, ampak pluralistični, t. j. pri vsakem gospodarskem pojavu sodeluje večja ali manjša množina medseboj bistveno različnih vzrokov, katere je zelo težko pravilno ceniti in iz njih povleči pravo rezultanto. Kavzalna teorija gospodarskih kriz ni radi tega niti enotna niti praktično uporabljiva. Vendar se strinja večina nacionalnih ekonomov v trditvi, da je disharmonija med produkcijo in konzumpcijo dobrin eden glavnih vzrokov gospodarskih kriz. Hiperprodukcija dovede do stagnacije in krize, katere zadnja traja toliko časa, dokler tekoča potreba ne izprazni skladišč, nakar se začne iz nova produciranje preko istodobne potrebe itd.

Simptomatična — smeli bi reči matematična statistična — gospodarska teorija, katere ne zasleduje direktno vzrokov gospodarskih kriz, ampak samo ugotavlja konkretne oblike in spremembe gospodarskega procesa na podlagi takozvanih »gospodarskih barometrov«, je praktično mnogo bolj uporabljiva kakor kavzalna teorija. S to drugo metodo se je našlo med drugim tudi trajanje celega krogotoka (konjunkturnega cikla) gospodarskega procesa, kakor tudi trajanje posameznih (konjunkturnih) faz zlasti trajanje krize. Trajanje takih konjunkturnih ciklov je v različnih državah različno z ozirom na posebnosti dotičnih narodnih gospodarstev. Izgleda pa, da eksistira poleg tega tudi že svetovni konjunkturni cikel.

Za naše razmere je najbolj važno vprašanje, koliko časa bo trajala naša sedanja gospodarska kriza, ki je s svetovno gospodarsko krizo brez dvoma v tesni zvezi. Absolutno sigurnega odgovora seveda ne more nihče dati. Več ali pa manj zanesljive odgovore dobimo na podlagi dosedanjih gospodarskih izkušenj.

Ako analiziramo spremembo števila delavcev zavarovanih pri bivši Okrajni bolnišnici blagajni za Slovenijo v Ljubljani in OUZD-u v Ljubljani, najdemo naraščanje gospodarske delavnosti od začetka leta 1919, (od konca svetovne vojne) do sredine leta 1923, t. j. 4 1/2 leta. Nato sledi padanje do konca leta 1925, t. j. 2 1/2 leti. Konjunkturni cikel je trajal torej 7 let. Od začetka leta 1926 imamo zopet naraščanje števila zavarovanih delavcev do sredine leta 1930, t. j. zopet točno 4 in 1/2 leta. Od sredine leta 1930 imamo zopet padanje števila zavarovanih delavcev, katero smemo ceniti zopet na 2 in pol leti, t. j. do konca leta 1932. V podrobnejšo analizo števila zavarovanih delavcev se na tem mestu ne moremo spuščati, dasiravno bi na ta način dobili zelo jasno sliko. Pač pa navajamo v sledečem letne povprečnine.

Leto	Število delavcev v tisočih	Prirast +	Padeč -
1920	42		
1921	50	+ 8	
1922	62	+ 12	
1923	74	+ 12	
1924	74		0
1925	73		- 1
1926	75	+ 2	
1927	83	+ 8	
1928	89	+ 6	
1929	95	+ 6	
1930	98	+ 3	

Ako bi imeli izkušnje o gospodarskem valovanju za daljšo dobo, potem bi seveda s temu primereno večjo zanesljivostjo zaključili na trajanje sedanje gospodarske krize. Na vsak način pa smemo s precejšnjo verjetnostjo trditi, da se je sedanja gospodarska kriza že dobro začela

in da bo trajala približno do konca leta 1932, v kolikor se ne bi med tem časom pojavili novi vzroki, katerih gospodarstvo dosedaj ni poznalo.

Gospodarske vesti

× Pravilno vodenje registrov o prejetih in potočenih količinah alkoholnih pijač. Vsi gostilničarji in trgovci, ki vodijo register o prejetih in potočenih količinah vseh vrst alkoholnih pijač, se opozarja — da se izognejo morebitnim neprilikom in kaznim — na toč. 117., člena 109. trošarskega pravilnika, ki pravi, da so vsi prodajalci alkoholnih pijač dolžni omenjeni register koncem vsakega četrtletja zaključiti, prenesti preostalo zalogo v novi register, stari register z vsemi prilagami pa najdalje do 10. aprila, julija, oktobra in januarja predložiti pristojnemu oddelku finančne kontrole. Na ta rok se vsi prizadeti ponovno opozarjajo, prav posebno še oni gostilničarji v mestu Ljubljana, kateri do sedaj sploh še niso vodili registrov, ker bo oddelek finančne kontrole proti vsem, ki bi ta rok zamudili, moral postopati po zakonu. Priporočilo se vsem, ki so v smislu trošarskega pravilnika dolžni voditi omenjeni register, da si nabavijo knjižico »Zakon o državnih trošarinah in pravilnik za izvrševanje tega zakona«, v kateri najdejo vse podatke, ki so jim za pravilno vodenje teh registrov potrebni. Knjižica (samo še nekaj izvodov) je tiskana v slovenskem jeziku in se dobi pri sekciji zveze finančne kontrole v Ljubljani (Breg štev. 6) za ceno Din 25.—.

Dobave

Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 30. marca t. l. ponudbe glede dobave 15.000 kg hematit surovega železa. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) Direkcija državne železarnice Vares—Majdan sprejema do 8. aprila t. l. ponudbe glede dobave 3000 kg strojnega olja. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Borzna poročila

dne 28. marca 1931.

Devize

Ljubljanska borza danes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Amsterdam 22:33, Berlin 15:57:25, Bruselj 7:92:66, Budimpešta 992:61, Curih 1095:6, Dunaj 800:66, London 276:67, Newyork 56:83, Pariz 222:74, Praga 168:72, Trst 298:28.

Dunaj, 28. marca. Amsterdam 285, Atene 9:21:15, Beograd 12:49:13, Berlin 169:45, Bruselj 98:89, Budimpešta 123:92, Bukarešta 4:28:7, Kopenhagen 190:10, London 84:51:5, Madrid 77:70, Milan 37:24, Newyork 711, Pariz 27:81:75, Praga 21:06:63, Sofija 5:15:15, Stockholm 190:40, Varšava 79:67, Curih 136:76.

Curih, 28. marca. Beograd 9:13, Pariz 20:32:65, London 25:25, Newyork 51:66, Bruselj 72:30, Milan 27:22, Madrid 56:50, Amsterdam 208:33:5, Berlin 123:85:5, Dunaj 73:08, Sofija 3:76:5, Praga 15:40:5, Varšava 58:20, Budimpešta 90:60, Atene 6:72.

Zitna tržišča.

Budimpešta, 28. marca. Tendence: prijazna. Promet: miren. Pšenica: maj 15:90—16:03 (16:02—16:03). — Rž: maj 11:75—11:95 (11:95 do 12:00). — Koruza: maj 12:48—12:53 (12:53 do 12:54), julij 12:73—12:75 (12:75—12:76), transit maj 9:73 (9:73—9:50).

Sport

Današnji nogomet v Ljubljani.

Javili smo že, da je LNP preložil prvenstvo v Ljubljani, ki bi se moralo pričeti danes, na poznejši termin. V nadomestilo se vrši več prijateljskih tekem na igrišču Ilirije. Ob 10:30 igra rezerva Ilirije s Korotanom, ki se nahaja na 2. mestu prvenstvene tabele II. razrednih klubov. Ob 14:30 igra

Svoboda : Amater (Trbovlje).

Nogomet v Trbovljah je že precej napredoval. Preteklo nedeljo je dosegel Amater na domačih tleh časten rezultat 2:2 s Svobodo. V Ljubljani bodo imeli težje stališče.

Glavno tekmo ob 16. odigra

Ilirija : Primorje.

Tekma je prijateljska in je upati, da se bodo igralci i gledalci temu primerno obnašali. Konsolidacija nogometa zahteva, da nastopamo enotno in pozabimo medklubske trzavice. Današnja tekma naj bi bila prvi korak k zboljšanju.

Otvoritev prvenstva v Celju.

Celje otvori danes pomladansko prvenstveno sezono s tekmo Atletik : Olimp. Izid je odločilnega pomena za končno stanje tabele. Vodstvo tekme je poverjeno dr. Planinšku.

Otvoritev prvenstvene sezone v Mariboru.

Danes se prične v Mariboru s tekmovanjem za spomladansko in splošno prvenstvo sezone 1930—1931. Po jesenskih tekmah je prvenstvena tabela takale:

ISSK. Maribor	3	3	—	—	22: 4
S. K. Železničar	3	1	1	1	14: 4
S. K. Rapid	3	—	2	1	4: 7
S. K. Svoboda	3	—	1	2	4:29

Tekmovanje otvorita danes ob 10. na igrišču Maribora, kot prvi par

Svoboda : Železničar.

Sicer ima tu več šans Železničar, vendar Svoboda lahko presenetli. Vsem je še pač v spominu lanskoletni uspeh proti Rapidu. — Kot drugi par nastopita ob pol 15. na igrišču Rapida

Maribor : Rapid.

Srečanja omenjenih klubov so bila v Mariboru vedno sporna senzacija in tudi tokrat sporna publika s napetostjo pričakuje tekme. V to

tekmo vneseta obe moštvi vse svoje znanje in je taka tekma vedno polna lepih momentov in zanimivosti. Moštvi sta si kolikortoliko enaki in ne da se z gotovostjo prerokovati izida. Tekmo bo sodil ljubljanski sodnik g. Držaj.

V predtekmi ob 13. se srečata rezervi obeh klubov.

Mariborski klubi ob praznikih.

Za velikonočne praznike je povabljen prvak ISSK. Maribor v Ljubljano, kjer bo igral z »Ilirijo« in »Primorjem«. »Rapid« je povabljen v Salzburg. »Železničar« pa bo odigral v Mariboru tkmo s »Villacher S. K.

Št. 255/31.

Razpis

Po ustnemu danem naročilu kraljevske banske uprave Dravske banovine in Ljubljani razpisuje podpisana zdraviliška uprava v zakupno oddajo

restavracijo in kavarno v zdraviliškem domu v Rogaški Slatini

z delnim inventarjem za dobo 3 let s pogojem, da se veljavnost najemne pogodbe vsakokrat podaljša za nadaljnje leto, če se ni odpovedala do 1. novembra vsakega leta.

Ponudba naj se glasi za restavracijo in kavarno skupno ali za vsakega od teh dveh obratov.

Ponuditi je temeljno najemnino poleg primerne odškodnine ali obrabnine za inventar, v kolikor je last zdravilišča.

Morebitne nadaljne dajatve za ugodnosti, ki pridejo najemniku v korist, se bodo sporazumno določile v najemni pogodbi.

Oddaja lokalov ni vezana na najvišjega ponudnika, prav tako je pridržana pravica, da se isti sploh ne odda ali pa da se razpiše znova.

Ponudbi je priložiti potrdilo zdraviliške blagajne o položenem vadiju v višini 10% od ponujene vsote za najemnino, dalje dokazila o strokovni sposobnosti, preživeljivosti oz. domovinstvu o neoporečni preteklosti in zadostnem razpolaganju obratne glavnice.

Pravilno kolkovane in opremljene ponudbe je vložiti do dne 15. aprila 1931. pri ravnatelstvu banovinskega zdravilišča v Rogaški Slatini, ki da na zahtevo tudi vsa podrobna pojasnila.

Rogaška Slatina, dne 28. marca 1931.

**Ravnateljstvo
banovinskega zdravilišča,
Rogaška Slatina.**

POTNIKI

Železničarji in dijaki so z aktivkami, kovčgi in podobnim najsolidneje ter najceneje opreženi pri

A. PREKUH

LJUBLJANA, STARI TRG ŠTEV. 26
ki izdeluje vse to čisto po poljubnih željah ter prevzema popravila 952

Od dobrega najboljši je le 423

Gritzner-Adler
šivalni stroj in kolo

Elegantna
izvedba
najboljši
materijal!
URANIA
pisalni stroj
v 3 velikostih!
Novost!

Šivalni stroj

kot damska pisalna miza. Le pri

Jos. Petelinc
Ljubljana

za vodo, blizu Prešernovega spomenika
Zmerne cene tudi na obroke! Tel. int. 2918

Nadležstvo in nadzorstvo Električne zadruge za Sp. in Zg. Šiško v Sp. šiški sporoča žalostno vest, da je 28. t. m. umrl dolgoletni član zadruge in njen zaslužni odbornik, gospod

Peter Stepič

posestnik,
veletrgovec z vinom itd. itd.

Našega pokojnega zadružnega sodelavca in najdražjega tovariša bomo spremili k večnemu počitku v torek 31. marca ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti Sp. šiška, Tržna ulica štev. 6.

Počivaj v miru, blagi mož!

Litija

Solska maša. Več staršev je izrazilo željo, da naj bi šolsko vodstvo vpeljalo redno nedeljsko šolsko mašo pod nadzorstvom učiteljstva. Kajti obnašanje šolarjev med službo božjo že vsem preseda in je že skrajni čas, da se temu napravi konec.

Prireditve. Danes v nedeljo priredi Sokolsko društvo v svoji telovadnici ob 20. uri akademijo s telovadnimi, pevskimi in deklamacijskimi točkami. Pri akademiji sodelujejo vsi oddelki Sokola. Vstopnina običajna. — Na belo nedeljo

pa bo proslavila podružnica CM družbe 10-letnico smrti svojega ustanovitelja g. Luke Svetca, notarja v Litiji. Na sporedu so deklamacije, govor, igra — enodejanka, pevske in orkestralne točke. Ob tej priliki bo prvič javno nastopil salonski orkester pod vodstvom dirigenta g. Pertota.

Redukcija. v predilnici, katero smo že predhodno napovedali, je prizadela 85 delavk. Vendar pa s tem delavska kriza še ni končana, ampak bo ravnateljstvo podvzelo še druge mere, da zmanjša produkcijo.

26. t. m. so vse tovarne usnja dvignile cene podplatov za 5 Din od kg

Mi pa obdržimo stare cene vsem vrstam čevljev, nekaterim vrstam smo jih pa še znižali.

Za spomlad smo pa pripravili nove krasne čevlje in jih prodajamo:

ženske modne . . . od 110 Din naprej
moške modne . . . od 130 Din naprej
otroške modne . . . od 40 Din naprej

Opozarjamo tudi na

400 nagrad od 5 do 200 Din

katere bomo na Veliko noč objavili v časopisju.

Detajlna prodaja čevljev »PRI POLLAKU«
Dunajska cesta št. 23, dvorišče.

Gledališče

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Nedelja, 20. marca: »Pri belem konjičku«, premijera. Izven.

Ponedeljek, 30. marca: Zaprto.

Opera.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Nedelja, 29. marca: »Čosi fan tulle«. Mozartova proslava. Gostuje Julij Betetto. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 30. marca: Zaprto.

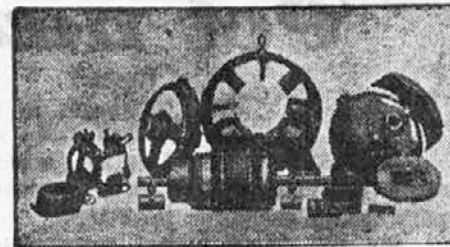
SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER

Nedelja, 29. marca: »Glavni dobitek«. Gostovanje odra »Zveze kulturnih društev«.

Ponedeljek, 30. marca: Zaprto.

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU

Nedelja, 29. marca ob 20. uri: »Prodana nevesta«. Gostovanje članov beograjske opere ge. Zaludove in gospoda Knittla.

Aleksander Kozič

koncesijonirano elektro-tehnično

podjetje za vsa elektro-inštalacijska dela in elektro-mehanična delavnica za popravilo elektro-motorjev, transformatorjev itd.

LJUBLJANA, Cesta v Rožno dolino 44
Telefon št. 30-41

PISALNI STROJ

Samoprodaja:

IVAN LEGAT

specijalist za pisarniške stroje
MARIBOR LJUBLJANA

Vetrinjska ul. 30 — Tel. int. 2434 Prešernova ul. 44 — Tel. int. 2636

Stanovanje

obstoječe iz 6 sob in vseh pritliklin z dvema predsobama in z dvema separatnima vhodoma, primerno za odvetnika ali zdravnika, se odda na Miklošičevi cesti v najem s 1. majem 1931. Naslov pove uprava lista.

Poslovne

lokale

se odda v najem s 1. majem 1931 na Miklošičevi cesti. Naslov pove uprava lista. 947

Turisti, lovci in sportniki!

Gojzercer in sportne čevlje prvovrstnega domačega izdelka ima vedno v zalogi in izdeluje po meri

Zalokar

Mestni trg št. 19

886

V neizmerni bolesti naznanjamo podpisani vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš nadvse ljubljani in nepozabljeni soprog, oče, tast, stari oče, brat, svak in stric, gospod

KAREL ROBAUS

pekovski mojster in posestnik

v petek dne 27. marca 1931 ob 9-30 zvečer po dolgi in mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti, v 47. letu starosti v Gospodu mirno zaspal.

Pogreb našega nepozabljivega pokojnika se vrši v nedeljo dne 29. marca 1931 ob 15. uri iz kapele mestnega pokopališča na Pobrežju. Sveta maša za dušnico se bo darovala v sredo dne 1. aprila 1931 ob 7. uri v stolni cerkvi. Prosimo tihega sožalja.

V Mariboru, dne 28. marca 1931.

Ilka Robaus, soproga; Marija Miglič roj. Robaus, Marta Robaus, hčerki; Josephine Höller roj. Robaus, Marija Robaus, sestre; dr. Emil Miglič, zet, in Kurti Miglič, vnuk.

Potrli neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš nadvse ljubljani dobri papa, stari papa, brat, stric, svak in tast, gospod

Peter Stepich

veletrgovec in posestnik, član upravnega odbora Kreditnega društva, častni meščan ljubljanski itd.

v soboto dne 28. marca 1931 ob 3. uri popoldne, po kratkem, mukepolnem trpljenju, previden s svetotajstvi za umirajoč, v 66. letu starosti, mirno preminul.

Truplo blagopokojnega položimo na mrtvaški oder v mrtvašnici Stara pot št. 2, v ponedeljek dopoldne pa ga prepeljemo v njegov dom v Tržno ulico 6 (Sp. Šiška), od kjer se vrši pogreb v torek dne 31. marca 1931 ob 3. uri popoldne na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 28. marca 1931.

Mirko Stepich, sin; Francka por. Geržina, Zofka por. Turko, hčerki; Marija Zorič, sestra; Jože Stepich, brat; Mara Stepich roj. Šterk, sinaha; Vladimir Geržina, Ernest Turko, zeta; in rodbine: Geržina, Turko, Šterk Marija, Šterk Peter, Koren, Valjak, Beraus.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Kreditno društvo Mestne hranilnice ljubljanske naznanja tužno vest, da je danes preminul njegov podpredsednik, gospod

Peter Stepich

veletržec in posestnik v Šiški

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek dne 31. marca 1931 ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti Tržna ulica 6 (Spodnja Šiška) na pokopališče k Sv. Križu.

Društvo mu ohrani trajen in hvaležen spomin

V Ljubljani, dne 28. marca 1931.

E. M. Remarque:

Pot nazaj

Roman

(Copyright by M. Feature Syndicate. Ponatis, tudi v izvečku, prepovedan.)

Naslednja hiša. Na ograji je visela deska z napisom: »Z živem trgovati prepovedano. Popadljivi psi.« To je vsekakor praktično.

Šla sva dalje. Nekaj hrastov in veliko dvorišče. Šla sva naravnost v kuhinjo. Sredi kuhinje je stal štedilnik najnovejše konstrukcije. Velik je bil tako, da bi zadostoval za hotelsko kuhinjo. Na desni klavir, na levi klavir. Nasproti štedilnika je pa stala velika omara za knjige s stružničnimi stebri in polna knjig z zlatimi obrezami. Pred to omaro pa stara miza in lesene klopi. Nekam smešno je bilo vse to. Kar dva klavirja.

Prikazala se je kmetica. »Imate sukanca? Ampak mora biti pravi!«

Spogledala sva se. »Sukanca?« »Ne.«

»Morda svile? Svilenih nogavic?«

Pogledal sem močne meče te žene. Počasi sva razumela: hotela je zamenjavati, ne pa prodajati.

»Ne, tudi svile nimava,« sem dejal, »rada pa dobro plačava, če nama kaj daste.«

Branila se je. »Oh, denar, blatne cunje. Saj je vsak dan manj vreden.« Skrijala je proč. Opazil sem,

53

da sta zadaj na njeni kričeči, rdeči, svileni bluzi manjkala dva gumba.

»Ali bi mogla dobiti vsaj malo vode?« je zaklical Albert za njo. Nevoljna se je obrnila in postavila pred naju vrč z vodo.

»Le hitro, nimam časa postajati,« je godrnjala. »Bolje bi bilo, da bi delala, nego da kradeta drugim ljudem čas.«

Albert je pograbil vrč in ga treščil na tla. Od jeze ni mogel govoriti. Zato sem pa jaz govoril. »Rak naj te razje, ti stara žlampa,« sem rjovel. Zenska se je obrnila in začela regljati ko raglja na veliki petek. Pobralla sva jo, vsaj kaj takega ne zdrži niti najmočnejši mož.

Albert je zabavljajal predse. »Zato se je valjal človek po jarkih,« je preklinjal, »da ga zdaj izgajajo kot potepuha.«

»Zdaj lahko vidiš, kakšen postane človek, kakor hitro nekaj doseže,« sem dejal. »To je na vsem svetu enako.«

Počasi sva se umirila in korakala dalje. Med potjo sva naletela na cele roje »veržnikov«. Ko lačne ose kos češpljeve potice, tako so obkroževali kmetije. Razumela sva, da postanejo kmetje ob teh navali lahko nori in sirovi. Je pač beda — — Navzlic temu sva šla dalje. Enkrat so naju zapodili, drugi sva nekaj dobila, enkrat so naju ozmerjali drugi »veržniki«, drugič sva midva zmerjala nje.

Popoldne smo se sešli v krčmi. Vsi skupaj nismo

dobili mnogo. Nekaj funtov krompirja, nekaj moke, par jajec, jabolk, malo zelja in mesa. Samo Willy se je potil. Prišel je zadnji in privlekel polovico svinjske glave. Se nekaj drugih zavojev mu je molelo iz žepov. Zato pa ni imel več plašča. Zamenjal ga je. Doma je imel še enega in si je mislil, saj bo že vendar pomlad.

Do odhoda vlaka je bilo še dve uri časa. Ti dva uri sta mi prinesli srečo. V sobi je stal klavir. Zaigral sem nanj Molitev device. Takrat se je pojavila med vrati krčmarica. Nekaj časa je poslušala, potem mi je pa dala znamenje, naj pridem ven. Splazil sem se v vežo, kjer mi je razodela, da je velika prijateljica godbe, žal, da pri nji le redko kdo igra. Izročila mi je pol funta surovega masla in dejala, da ga lahko še večkrat dobim. Seveda sem bil zadovoljen s tem, izjavil sem, da sem radevolje pripravljen vsakokrat po dve uri igrati. Takoj nato sem zaigral še dva komada.

Potem smo se odpravili proti kolodvoru. Med potjo smo srečali še mnogo drugih »veržnikov«, ki so se odpravljali zjutraj z istim vlakom kot mi. Vsi so se bal orožnikov. Končno se nas je zbralo celo krdelo. Čakali smo, nekoliko oddaljeni od kolodvora, v nekem temnem kotu, da bi nas pred odhodom vlaka ne opazili. Tako je bila nevarnost manjša.

Toda imeli smo smolo. Naenkrat sta se pojavila pred nami dva orožnika. Tiho sta se pripeljala na kolesih od zdaj.

Strupeni Bernard Shaw

Nekdo je pripovedoval v družbi svoje doživljaje, ki pa so se zdeli vsem poslušalcem zelo neverjetni. Ko je mož opazil, da mu poslušalec ni kaj ne verjamejo, je rekel: »Prosim vas, gospoda, verjemite mi, da sem že od svoje rane mladosti oženjen z resnico!«

Te besede je slišal tudi Shaw, ki je takoj pripomnil: »Kako dolgo pa ste že vdovec?«

Neka ameriška lepota — plesalka — je pisala Shawu vsa navdušena:

»Midva bi morala biti mož in žena. Pomisli, kakšen velik človek bi moral biti najin sin, če bi bil lep kakor jaz in duhovit kakor Vi!« Shaw je plesalki vrnil pismo z dostavkom: »Kaj pa, če bi bilo drugače — če bi sin dobil mojo postavo in vaše možgane?«

Shaw je poslušal s svojo ženo koncert modernega skladatelja. Pred njim pa je sedela ženska, ki ji je prišlo med koncertom slabo. Ženska je vstala in odšla, toda še predno je prišla ven, ji je postalo slabo do kraja.

Shaw je pripomnil: »No, tako slaba pa ta godba zopet ni...«

Shaw se je pogovarjal z nekim irskim milijonarjem, ki je živel v Ameriki. Možu ni bilo prav nič všeč, kar je napisal Shaw o Irlih. Shaw pa je milijonarju zopet očital, da za Irsko še ni ničesar storil s svojimi milijoni.

Milijonar je ljuto odgovoril: »Gospod — Irski je moja mati!«

Shaw: »Že mogoče — je, sem pa že dosti slišal o sinovih, ki puste svoje matere stradati!«

»Jaz se bom dala od svojega moža ločiti — to je moje življenje.«

»Zakaj? Ali te pretepa?«

»To ne, ampak zvestoba zahteva od mene.«

»Vi pa res poznate vse najnovejše romane. Kdaj jih pa vse preberete?«

»Ko se moja žena oblači.«

»Vaše oči vam vedno bolj pešajo, gospodi! Kakšen poklic pa imate?«

»Sem nogometaš, gospod doktor!«

»Potem pa ne bo tako hudo. Za sodnika pri tekmah boste še vedno lahko!«

»Ali ste se poročili z žensko, ki vam je zaupala ves svoj denar?«

»Ne — sem prišel cenejše skozi. Dobil sem le šest mesecev.«

Zdravnik je šel na pokopališče in se je sprehajal med grobovi.

Prijatelj ga vpraša: »Gospod doktor, ali delate inventuro?«

Shaw je bil nekje na deželi na počitnicah in se je hodil vsak dan kopat v bližnji potok. Nekega dne pa je prišel na to, da bi si svojo pot do potoka lahko znatno skrajšal, če bi šel preko nekega vrta, kjer vrata niso bila nikdar zaklenjena.

Ko je nekega jutra ravno hotel skozi vrt, ga je pa zalotil gospodar in mu zaklical:

»Ha-ha! Ta pot ni prava!«

Shaw se je obrnil: »Ali veste, kam hočem iti?«

»Ne!«

»Kako morete torej vedeti, ali je ta pot prava ali ne?«

Slovnica in slog

V nekem slovenskem listu smo brali poročilo o avtomobilski nesreči. Tam stoji med drugim: »... Zupnik Jalen je dobil težje poškodbe. Učitelj Ucinč pa laže.«

Kdo je bolj nesrečen: gospod težje poškodovan župnik, ali g. učitelj, o katerem se javno ugotavlja, da laže?

»Ali si vendar enkrat doma? Sram te bodi, da izročaš svojo slabotno ženo na milost in nemilost vlomilcem!«

Molitve za japonsko cesarico

Japonska cesarica Nagako je nedavno povila hčerko. Novica se je med ljudmi naglo razširila in vedno večja množica se je začela zbirati pred cesarsko palačo, kjer so molili za srečo in zdravje matere in hčerke.

Sportni pouk s svočnim filmom

Nemška prvakinja v metanju kopja gospodična Martel Jakob vežba v svojem sportu že dalje časa več angleških deklet. Sedaj jo je najela neka filmska družba, da nastopi v svočnem filmu in da na ta način seznani ljudi s svojo metodo.

KLOBUKI

Cene

so znatno
znižane

Oglejte si

brezbvezno
našo bogato
zalogo!

A. SINKOVEC
NASL.

K. SOSS
LJUBLJANA

